

H R V A T S K I S A B O R
Odbor za europske poslove

Klasa: 022-03/20-03/35

Urbroj: 6521-31-20-01

Zagreb, 1. listopada 2020.

D.E.U. br. 20/007

ODBOR ZA GOSPODARSTVO
Predsjednik Žarko Tušek

**ODBOR ZA OBRAZOVANJE,
ZNANOST I KULTURU**
Predsjednica Vesna Bedeković

Poštovani predsjednici odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za gospodarstvo i Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom
programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–
2027.: jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta
COM (2019) 330**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom: Klasa: 022-03/20-07/252, Urbroj: 50301-21/32-20-2 na sjednici održanoj 21. rujna 2020.

Predmetni Prijedlog odluke je Europska komisija dostavila Hrvatskom saboru 11. srpnja 2019., te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 16. listopada 2020. godine.

S poštovanjem,

PREDsjEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2019) 330
- COM (2019) 330

Na znanje: - INFODOK služba

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.: Jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta

Proposal for a decision of the European Parliament and of the Council on the Strategic Innovation Agenda of the European Institute of Innovation and Technology (EIT) 2021-2027: Boosting the Innovation Talent and Capacity of Europe

Brojčane oznake dokumenata: COM(2019)0330, Međuinstitucijski predmet: 2019/0152(COD), 6426/20, 7523/20

Koordinativno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležna tijela državne uprave:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Ustrojstvena jedinica:

Uprava za znanost i tehnologiju

Nadležna radna skupina Vijeća EU i nadležna službenica u SP RH pri EU:

Nadležno radno tijelo je Radna skupina za istraživanje (RECH WP).

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EK:

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu (SIP) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.: Jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta čini drugi dio paketa, uz Prijedlog Uredbe, za Europski institut za inovacije i tehnologiju.

S obzirom na to da je predloženo da se EIT financira u razdoblju od 2021. do 2027. iz programa Obzor Europa, ovaj prijedlog čini dio prijedloga Komisije o uspostavi Obzora Europa i dio je III. Stupa Programa „Inovativna Europa“. Prijedlogom Programa Obzor Europa utvrđuje se proračun za EIT za sljedeći VFO te obrazloženje EIT-a, njegova dodana vrijednost, područja djelovanja i osnovne odrednice aktivnosti. Slijedom navedenog, nužno je usklađivanje akta s ciljevima Okvirnog programa, pa se Strateškim inovacijskim programom (SIP) utvrđuju strateški, dugoročni prioriteti i finansijske potrebe EIT-a za razdoblje od 2021. – 2027. godine.

Misija Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) jest potaknuti održivi europski gospodarski rast i konkurentnost jačanjem inovacijskog kapaciteta država članica i Unije u okviru svojih Zajednica znanja i inovacija (ZZI-ja), europskih partnerstava kojima se

odgovara na društvene izazove povezivanjem i suradnjom organizacija koje sudjeluju u trokutu znanja.

Predložena finansijska omotnica za EIT za razdoblje 2021.–2027. iznosi 3 milijarde EUR.

Glavna svrha Prijedloga je definirati prioritetna područja, strategiju, model implementacije i finansijske potrebe EIT-a za razdoblje 2021.- 2027. te način na koji će EIT pridonijeti postizanju ciljeva programa Obzor Europa te ostvarivanju sinergija s aktivnostima I. i II. stupa Programa. SIP uključuje, između ostalog, opis aktivnosti planiranih u području visokog obrazovanja, istraživanja i inovacija, načela raspodjele finansijskih sredstava unutar EIT aktivnosti te dinamiku odabira i uspostave novih ZZI-ja u sljedećem programskom razdoblju.

Dodatna napomena:

Zakonodavni paket za program Europski institut za inovacije i tehnologiju, pored prethodno spomenutog prijedloga Strateškog inovacijskog programa, sadrži i prijedlog Uredbe, a koji treba biti u skladu s primjenjivim okvirnim programom Unije za potporu istraživanjima i inovacijama.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Europska komisija ovom Uredbom želi omogućiti nastavak i usklađenost rada EIT-a s Okvirnim programom EU za istraživanje i inovacije - Obzor Europa u razdoblju 2021.-2027. godine, s obzirom na kontinuiranu relevantnost EIT-a i njegovu jasnu dodanu vrijednost EU-a te činjenicu da jedini povezuje inovacijske mreže za obrazovanje, istraživanja, poslovanje i druge dionike diljem EU-a.

EIT je osnovan 2008. godine u svrhu pronalaska odgovora na društvene izazove kroz povećanje kapaciteta i uspješnosti EU-a u području inovacija. EIT je uspostavio inovacijski ekosustav Europe u kojem sudjeluje više od 1200 partnera iz područja poduzetništva, istraživanja i obrazovanja, okupljenih u osam Zajednica znanja i inovacija (ZZI, eng. *Knowledge and Innovation Communities*, KIC) koje obuhvaćaju više od 40 kolokacijskih centara, fizičkih lokacija u kojima organizacije-članovi mogu surađivati. Zajednica EIT donijela je na tržište više od 600 novih proizvoda i usluga, pružila je potporu više od 1250 novoosnovanih poduzeća i inovativnih pothvata, mobilizirala vanjska ulaganja u vrijednosti većoj od 890 milijuna EUR i stvorila više od 6000 radnih mjesta. Prve generacije od oko 1700 studenata koji su završile diplomske studije s oznakom EIT-a sada ulaze na tržište rada.

Općenita misija EIT-a za razdoblje 2021.–2027. jest pridonijeti održivom europskom gospodarskom rastu i konkurentnosti jačanjem inovacijskog kapaciteta država članica i Unije promicanjem i integracijom obrazovanja, istraživanja i inovacija najvišeg standarda. Planira se nastavak rada EIT-a prvenstveno u okviru ZVI-jeva, vrsti europskih partnerstava za jačanje inovacijskih ekosustava poticanjem integracije triju strana trokuta znanja. Pri tome će se zadržati organizacijska struktura utemeljena na kolokacijskim centrima, odnosno geografskim centrima u kojima se okupljaju dionici trokuta znanja radi geografske blizine i uže suradnje, te inovacijskim hubovima, lokalnim zajednicama osnovanih u širokom rasponu država članica (posebno u državama i regijama koje su kvalificirane kao skromne i umjerene inovatorice).

EIT će provoditi aktivnosti kojima je cilj:

1. jačanje održivih inovacijskih ekosustava diljem Europe;
2. poticanje razvoja poduzetničkih i inovacijskih vještina u kontekstu cjeloživotnog učenja i potpora poduzetničkoj preobrazbi visokih učilišta u EU-u;
3. uvođenje na tržište novih rješenja za globalne izazove.

U provedbi svojih aktivnosti EIT će razvijati sinergije i ostvariti dodanu vrijednost u okviru Obzora Europa. Provedba EIT-a će se odvijati putem potpore ZWI-jima te u okviru zajedničkih aktivnosti koje koordinira EIT (cross-cutting activites), a koje uključuju komunikaciju, vidljivost, alumni, razmjenu dobrih praksi i međunarodnu suradnju te su primjenjive za sve ZWI-jeve.

Status dokumenta:

Dokument je objavljen 11. srpnja 2019. godine te je rasprava na isti započeta u listopadu 2019. godine. Nastavno na tehničke rasprave na Radnoj skupini za istraživanje za vrijeme FI PRES, Vijeće je 29. studenog 2019. godine primilo na znanje ostvareni napredak temeljem Izvješća o napretku, dok je na Vijeću za konkurentnost održanom 28. veljače 2020. godine za vrijeme HR PRES usvojen djelomični opći pristup na tekst Priloga SIP-a, a koji nije uključivao uvodne izjave i tekst Odluke za koje je COREPER dao mandat za pregovore s EP-om na tekst 8. svibnja 2020. godine. Europski parlament je imenovao zastupnicu Mariu da Graça Carvalho kao izvjestiteljicu za prijedlog Uredbe. ITRE odbor je glasovao o izvještaju na sjednici 16. lipnja 2020. godine, te odlučio o ulasku u međuinstitucionalne pregovore s Vijećem. DE PRES je održao prvi tehnički sastanak s EP-om 14. srpnja 2020. godine, a prvi politički trijalog 16. srpnja 2020. godine. Drugi politički trijalog planira se za 29. rujna, a za koji DE PRES namjerava zatražiti revidirani mandat na COREPER-u.

Stajališta DČ i EK:

Radna skupina za istraživanje je započela s razmatranjem prijedloga u listopadu 2019. godine.

Glavna sporna pitanja tijekom rasprave na tehničkoj razini odnosila su se na pitanje otvorenosti; prvenstveno u kontekstu ZWI-jeva i njihove otvorenosti prema novim članovima i uspostave novih kolokacijskih centara, proračun i kriterije za uključivanje u Regionalni program za inovacije (RPI), financijski model ZWI-jeva i prateće reguliranje odnosa istih s EIT-om, novih aktivnosti usmjerenih jačanju poduzetničkih i inovacijskih kapaciteta u visokom obrazovanju, novih tematskih područja u kojima bi se pokretali ZWI-jevi u sljedećem programskom razdoblju uz način odabira istih i praćenje i evaluiranje rada EIT-a i ZWI-jeva.

Nastavno na usvajanje djelomičnog općeg pristupa za SIP, HU je priložila izjavu kojom se zalaže za prenamjenu 20% proračuna za RPI. Dodatno, zadržala je pravo povratka na pitanje zemljopisne ravnoteže po postizanju dogovora za VFO.

Nastavno na razmjenu DE PRES s EP-om, rasprava se očekuje za dijelove teksta koji se odnose na otvorenost, zemljopisnu pokrivenost, aktivnosti usmjereni jačanju inovativnih kapaciteta organizacija u visokom obrazovanju, Regionalni program za inovacije, finansijski model ZZZI-jeva i pokretanje novih ZZZI-jeva.

U odnosu na prijedlog EP-a vezano uz uključivanje novog teksta u paket u kontekstu odgovora na krizu prouzročenu koronavirusom, isti ne podržavaju SE, SI, PL, ES, NL, HU, DK, LV, LT, EE, CZ, IT, SK, CY, EL, BG i FR. EK ne podržava prijedlog u odnosu na, za njih važnu, potrebnu fleksibilnost ZZZI-jeva te se protivi top-down pristupu istima.

Stajalište RH – ključni elementi:

U odnosu na pitanje **otvorenosti EIT-a za nove sudionike**, RH snažno podržava ideju da je za uspješno ostvarivanje ciljeva EIT-a potrebno osigurati sudjelovanje najvećem mogućem broju i tipu novih organizacija iz EU. Pri tome smatramo potrebnim jasno odrediti prema kojim kriterijima te organizacije mogu sudjelovati kao i osigurati da u aktivnostima sudjeluju oni sudionici koji mogu jasno doprinijeti ciljevima EIT-a i pojedinog ZZZI-a. Selekcija sudionika treba biti napravljena na temelju jasnih, kompetitivnih i transparentnih kriterija i procesa koji trebaju biti javno objavljeni. Pri tome je potrebno osigurati ujednačenu zemljopisnu pokrivenost sudionika te nastojati ne stvoriti disbalans u zastupljenosti pojedinih zemalja i regija u ZZZI-evima na štetu drugih. RH smatra da bi EIT trebao posebnu pozornost usmjeriti na uključivanje sudionika iz onih zemalja i regija koje do sada nisu bile zastupljene ili su bile manje zastupljene u ZZZI-jevima, te uključiti države i regije u državama, koje su kvalificirane kao skromne i umjerene inovatorice, kao i najudaljenije regije.

U odnosu na potporne aktivnosti namijenjene poduzetničkom i inovacijskom kapacitetu visokog obrazovanja, RH je stajališta kako je nužna provedba pilot modela istih te odgovarajuće evaluacije po njihovu završetku, a kako bi se utvrdili rezultati, učinak, potreba i možebitan nastavak financiranja ovih aktivnosti u sljedećem razdoblju. Pri tome, RH snažno podržava usmjerenošć aktivnosti i uključivanje organizacija u sustavu visokog obrazovanja koje nisu partneri u ZZZI-jevima kao i prijedlog da većina projektnih sredstava u sklopu ove aktivnosti bude namijenjena upravo tim novim organizacijama. Dodatno, RH pozdravlja poseban fokus na posvećivanje pozornosti visokim učilištima iz zemalja (i regija u tim zemljama) koje su umjereni ili skromni inovatori.

RH snažno podržava povećanje doprinosa EIT-a, a onda i ZZZI-jeva ciljevima postavljenim programom Obzor Europa. U odnosu na operativni model ZZZI-jeva, RH smatra nužnim postizanje usklađenosti s pravilima predviđenim programom Obzor Europa, uključujući specifičan okvir za Europska partnerstva. Dodatno, RH snažno zagovara veću i bolju transparentnost i otvorenost ZZZI-jeva, prvenstveno u odnosu na uključivanje novih partnera kao i uključivanje planova za uspostavu kolokacijskih centara u višegodišnje planove ZZZI-jeva. U tom smislu, RH može podržati uključivanje dodatnih kriterija pri odabiru između jednakocenjenih prijedloga, a pored ključnog kriterija izvrsnosti, za odabir partnera, dodjele sredstava i ili uspostave novih kolokacijskih centara, a kojima bi se dala prednost

onim prijedlozima koji uključuju zemlje i/ili regije u zemljama koje su označene kao umjereni ili skromni inovatori i onih zemalja koje imaju slabije intenzitete istraživanja i razvoja kao i one zemlje ili regije koje nisu partneri u ZZZI-jevima.

Slijedom navedenog, a u odnosu na finansijski model ZZZI-jeva, RH podržava korištenje dodjele višegodišnjih sredstava u svrhu osiguravanja održivosti i konzistentnosti potrebne za učinkovitu provedbu postavljenih aktivnosti, a temeljem rezultata ZZZI-jeva i procesa procjene. S obzirom na podršku ostvarivanju finansijske održivosti, RH podržava snažnije zahtjeve prema ZZZI-jevima u kontekstu privlačenja drugih javnih i privatnih ulaganja kao i postupno smanjivanje udjela sufinanciranja iz proračuna EIT-a koje bi, od 12. godine sufinanciranja iz EIT-a trebalo biti smanjeno na 50% s kontinuiranim smanjenjem od 10% do isteka 15. godine financiranja. Pri tome, RH se snažno zalaže protiv povećanja troška školarina i članarina prilikom ostvarivanja finansijske održivosti ZZZI-jeva.

RH pozdravlja obavezu uspostave i provođenja Regionalnog programa za inovacije, RPI (eng. Regional Innovation Scheme, RIS) koja je namijenjena državama, uključujući i regije u državama, koje su kvalificirane kao skromne i umjerene inovatorice (prema Europskoj ljestvici uspjeha u inovacijama, eng. European Innovation Scoreboard), kao i najudaljenijim regijama i zemljama, a kako bi se podržala njihova integracija u ZZZI-jeve. Nastavno na navedeno, RPI omogućava jačanje inovacijskog kapaciteta te doprinosi stvaranju sinergija i komplementarnosti s drugim EU, nacionalnim i regionalnim inicijativama. Pri tome RH smatra da podjednaku pažnju treba posvetiti uključivanju malih i srednjih poduzeća kao i uključivanju znanstveno-istraživačkih organizacija te da je potrebno postići balans u zastupljenosti pojedinih partnera. Također, RH snažno podupire jačanje istraživačke komponente u EIT-u kao važnog dijela trokuta znanja.

U odnosu na pitanje proračuna RPI-a, RH je stava kako isti treba iznositi najmanje 15% ukupnog proračuna predviđenog za postojeće i buduće ZZZI-eve, a s obzirom na to da RPI obuhvaća i najudaljenije regije. Zaključno, a s obzirom na to da RH pozdravlja i podržava zemljopisnu pokrivenost i otvorenost EIT-a novim članovima, proračun namijenjen RPI-u, u iznosu od najmanje 15% ukupnog proračuna, omogućio bi uspješno ostvarivanje otvorenosti i integraciju različitih dionika u aktivnosti unutar trokuta znanja. Zaključno, a vezano za kriterije, RH može podržati korištenje metodologije Europske ljestvice uspjeha u inovacijama, a u odnosu na korištenje višegodišnjeg, specifično trogodišnjeg prosjeka inovacijskog indeksa, a s ciljem osiguravanja kontinuiteta i učinkovite provedbe aktivnosti RPI-a.

U odnosu na pitanje odabira i osnivanja novih ZZZI-jeva, RH smatra kako je predloženi opis novog ZZZI-ja u području "Kulturni i kreativni sektori i industrije (KKSI)" te opis novog ZZZI-ja predložen od Europskog parlamenta "Voda, morski i pomorski sektor i ekosustavi" predstavljen na zadovoljavajući način, ali u ovom trenutku ne može podržati njihovo planirano pokretanje dok se ne provede srednjoročna revizija EIT-a i utvrdi jasna dodana vrijednost ovih predloženih ZZZI-jeva u odnosu na druge postojeće instrumente Unije. Slijedom navedenog, RH nije za pokretanje novih ZZZI-jeva prije odgovarajuće evaluacije koja bi ukazala na potrebu osnivanja istih prije 2023. godine.

U odnosu na pitanje pokretanja novih kolokacijskih centara i inovacijskih hubova, RH smatra da, uz poštivanje kriterija izvrsnosti, prednost treba dati onim državama članicama koje do sada nisu sudjelovale u aktivnostima ZZZI-jeva te je stava da ne treba postavljati ograničenje u broju takvih centara, kao što je sada predloženo u tekstu Prijedloga. Kod osnivanja takvih centara, RH smatra da je nužno korištenje jasne terminologije kako bi se osigurala prepoznatljivost EIT-a te jasno određivanje uloge tih centara i očekivanja od novih partnera.

Ostalo

U odnosu na tekst koji je predložen od strane Europskog parlamenta o mogućem odgovoru na krizu prouzročenu COVID-19 u vidu novih, dodatnih, aktivnosti EIT-a, RH je stava da aktivnosti predviđene Planom oporavka, financirane u sklopu Okvirnog programa Obzor Europa, namijenjene određenim klasterima u drugom stupu i Europskom vijeću za inovacije predstavljaju odgovarajući i glavni odgovor na izazove uzrokovane krizom te ne vidi dodanu vrijednost u predviđanju aktivnosti i u kontekstu rada EIT-a u sljedećem razdoblju. Osim navedenog, RH smatra kako postoji opravdana bojazan zbog mogućeg preklapanja aktivnosti u kontekstu odgovora na COVID-19 između različitih dijelova programa Obzor Europa. Nadalje, a s obzirom na to da aktivnosti unutar EIT-a i ZZZI-eva imaju ambiciozne ciljeve te slijede karakter „bottom up“ pristupa, RH je stava kako bi uvođenje dodatnih aktivnosti s posebnim fokusom na COVID-19 moglo utjecati na ispunjenje zadanih ciljeva i biti u suprotnosti sa specifičnim načinom funkcioniranja ZZZI-jeva. Dodatno, ostvarivanje navedenih ciljeva može biti ugroženo i ograničavanjem sredstava za provedbu već predviđenih aktivnosti ili uključivanjem dodatnih, potpuno novih, aktivnosti u sklopu EIT-a.

U odnosu na pitanje proračuna EIT-a za sljedeće razdoblje i specifične linije istog, RH je stajališta kako ukupan udio administrativnih troškova u proračunu EIT-a ne bi trebao biti veći od 3%. Dodatno, RH je stajališta kako proračun usmjeren novom pilotu potpornih aktivnosti usmjerenih poduzetničkom i inovacijskom kapacitetu visokog obrazovanja ne bi trebao biti veći od 3% ukupnog iznosa sredstava namijenjenih postojećim i novim ZZZI-jevima. U odnosu na Regionalni program za inovacije, RH je stajališta kako je za isti potrebno izdvajanje od najmanje 15% od ukupnog iznosa sredstava namijenjenih postojećim i novim ZZZI-jevima.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

RH je stajališta kako kriterij za uključivanje u Regionalni program inovacija (RPI) treba biti temeljen na trogodišnjem prosjeku Europske ljestvice uspjeha u inovacijama u odnosu na zemlje kvalificirane kao skromne i umjerene inovatorice te kako trošak osnivanja novih kolokacijskih centara ne smije biti na teret proračuna RPI-ja. Dodatno, RH je stajališta kako RPI mora biti na odgovarajući način zastavljen u proračunu EIT-a s minimalno 15% udjela u proračunskoj liniji usmjerenoj ZZZI-jevima.

U odnosu na potporne aktivnosti namijenjene poduzetničkom i inovacijskom kapacitetu visokog obrazovanja, RH se zalaže za usmjerenos istih na aktivnosti između ZZZI-jeva, bolju uključivost i odgovarajuću procjenu provedbe pilot aktivnosti.

U odnosu na uključivanje aktivnosti vezanih uz COVID-19, RH ne podržava uvođenje specifičnog plana aktivnosti i ciljeva ZOI-jeva vezanih uz odgovor na krizu prouzročenu COVID-19 s obzirom na aktivnosti predviđene Planom oporavka usmjerene na druge dijelove programa Obzor Europa kao i ograničenost proračuna EIT-a kojim se treba omogućiti ostvarivanje zacrtanih ciljeva.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

U ovome trenutku nije moguće procijeniti potrebe izmjena postojećeg zakonodavstva. Uredba i Odluka se po donošenju automatski prenose u nacionalno zakonodavstvo.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun:

U ovome trenutku nije moguće procijeniti utjecaj provedbe na proračun. Daljnje procjene bit će moguće nastavno na preciziranje dijelova programa u kojima su za sudjelovanje potrebni dodatni doprinosi, pored doprinosa RH u proračun EU-a (npr. partnerstva).

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.7.2019.
COM(2019) 330 final

2019/0152 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta
za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.:
jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2019) 275 final} - {SWD(2019) 330 final} - {SWD(2019) 331 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) osnovan je 2008. Uredbom (EZ) br. 294/2008¹. Njegova je svrha pronaći rješenja za velike društvene izazove tako da integracijom trokuta znanja, koji se sastoji od obrazovanja, istraživanja i inovacija, poveća kapacitete i uspješnost EU-a u području inovacija. EIT ostvaruje te ciljeve prvenstveno u okviru svojih zajednica znanja i inovacija (ZZI).

Program Unije iz kojeg će se EIT financirati u razdoblju od 2021. do 2027. bit će Obzor Europa. EIT je dio prijedloga Komisije o uspostavi Obzora Europa² i jedna od triju komponenti njegova stupa „Inovativna Europa“. U prijedlogu o Obzoru Europa utvrđuje se proračun za EIT za sljedeći VFO te obrazloženje EIT-a, njegova dodana vrijednost, područja djelovanja i osnovne odrednice aktivnosti. Međutim, u samom prijedlogu o Obzoru Europa nema pravne osnove za nastavak djelovanja EIT-a nakon 2021. Pravna osnova EIT-a ostaje Uredba o EIT-u, u kojoj se propisuju njegove ključne zadaće, misija i okvir za njegovo funkcioniranje.

Osim toga, prema članku 17. Uredbe o EIT-u Komisija svakih sedam godina Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedlog Strateškog inovacijskog programa (SIP) kojim se utvrđuju prioritetna područja, dugoročna strategija i finansijske potrebe EIT-a. SIP stoga treba biti u skladu s primjenjivim Okvirnim programom za istraživanja i inovacije³. Za razdoblje od 2021. do 2027. SIP bi stoga trebao osigurati uskladenost s ciljevima Obzora Europa te strateškim višegodišnjim planiranjem, praćenjem i ostalim zahtjevima povezanima s tim programom. Osim toga, trebao bi poticati sinergije s drugim relevantnim programima.

Ovaj prijedlog novog Strateškog inovacijskog programa (SIP) za EIT za razdoblje 2021.–2027. stoga se podnosi uz prijedlog preinake Uredbe o EIT-u.

U SIP-u za EIT za razdoblje 2021.–2027. utvrđuju se prioritetna područja, strategija i finansijske potrebe EIT-a za to razdoblje te način na koji će EIT pridonijeti postizanju ciljeva Obzora Europa. U njemu se opisuju i planirane aktivnosti u području visokog obrazovanja, istraživanja i inovacija te odgovarajuća proračunska raščlamba. Utvrđuje se i vremenski raspored za odabir i imenovanje novih ZVI-ja za sljedeće programsko razdoblje.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

EIT je u Obzor Europa uključen kao dio stupa III. („Inovativna Europa“). Međutim, sada će se osigurati sinergije i komplementarnosti s ostalim komponentama programa. EIT će u okviru svojih ZVI-ja pridonijeti i svladavanju globalnih izazova iz stupa II. („Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost“) i stupa I. („Izvrsna znanost“).

Višegodišnjim strateškim planiranjem u okviru Obzora Europa osigurat će se djelotvorna koordinacija svih aktivnosti tog programa, uključujući ZVI-je EIT-a, koji su institucionalizirana europska partnerstva. U tom se kontekstu u prijedlogu o Obzoru Europa

¹ Uredba (EZ) br. 294/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o osnivanju Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (SL L 97, 9.4.2008., str. 1.). Izmijenjena Uredbom (EU) br. 1292/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. (SL L 347, 20.12.2013., str. 174.).

² Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata. COM(2018) 435 final.

³ Aktualni SIP obuhvaća razdoblje od 2014. do 2020.

naglašava: „prijedlozi budućih zajednica znanja i inovacija EIT-a u skladu s Uredbom o EIT-u navest će se u SIP-u te će se u njima uzeti u obzir rezultati strateškog planiranja i prioriteti stupa „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost”“.

Uspostaviti će se i suradnja EIT-a i Europskog vijeća za inovacije (EIC) kako bi se izbjeglo udvostručavanje te osigurale sinergije i veći učinak njihovih aktivnosti. EIC će otkrivati, razvijati i uvoditi revolucionarne inovacije te podupirati brz rast inovativnih poduzeća koja primjenjuju inovacije kojima se stvaraju nova tržišta na europskoj i međunarodnoj razini. Zadaća EIT-a bit će pridonijeti razvoju europskog inovacijskog kapaciteta integracijom trokuta znanja i potporom inovacijskim ekosustavima.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Poticat će se sinergije SIP-a s okvirnim programom Unije za potporu istraživanjima i inovacijama, ali i s drugim relevantnim programima Unije u okviru odgovarajućeg VFO-a. Konkretnije, osigurat će se odgovarajuće sinergije i komplementarnosti između aktivnosti EIT-a i aktivnosti drugih inicijativa, politika i instrumenata Unije. Nastojat će se ostvariti suradnja s programima i instrumentima kao što su Erasmus, Digitalna Europa, Europski strukturni i investicijski fondovi, program InvestEU ili Kreativna Europa. Osim toga, povećanjem uloge skupine predstavnika država članica osigurat će se sinergije i komplementarnosti aktivnosti EIT-a i ZZZ-jâ s nacionalnim programima i inicijativama.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Na temelju članka 173. UFEU-a (glava XVII.) EU ima podijeljenu nadležnost u industrijskoj politici. U skladu s člankom 173. stavkom 1. Unija i države članice osiguravaju potrebne uvjete za konkurentnost industrije Unije. U tu je svrhu, u skladu sa sustavom otvorenih i konkurentnih tržišta, njihovo djelovanje usmjereno i na poticanje boljeg iskorištavanja industrijskog potencijala politika inovacija, istraživanja i tehnološkog razvoja. Člankom 173. stavkom 3. predviđeno je da Europski parlament i Vijeće, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom iz članka 294., mogu odlučiti o posebnim mjerama koje podupiru djelovanje poduzeto u državama članicama radi ostvarivanja navedenog cilja, pri čemu je isključeno bilo kakvo usklađivanje zakona i drugih propisa država članica. Ta je odredba pravna osnova postojeće Uredbe o EIT-u i SIP-a za razdoblje 2014.–2020.

Predloženo pojačanje aktivnosti EIT-a, uključujući aktivnosti u području obrazovanja i njegovu regionalnu dimenziju, temelji se na inovacijama i svrha mu je postići cilj iz članka 173. UFEU-a.

- **Supsidijarnost i proporcionalnost**

U prijedlogu Strateškog inovacijskog programa za razdoblje 2021.–2027. poštuju se načela **supsidijarnosti i proporcionalnosti**. Njime se ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Unije te se ostvaruje jasna dodana vrijednost EU-a u smislu ekonomije razmjera, opsega i brzine ulaganja u područja istraživanja i inovacija u usporedbi s nacionalnim i regionalnim inicijativama i rješenjima. Osim toga, djelovanje EU-a ne bi zadiralo u djelovanja na isključivo nacionalnoj razini niti bi za njega bilo nužno usklađivanje zakona i drugih propisa država članica.

EIT na jedinstven način gradi inovacijske ekosustave za obrazovanje, istraživanja, poslovanje i druge dionike diljem EU-a.⁴ Zahvaljujući aktivnostima suradnje koje EIT podupire

⁴

ICF (2017.), Evaluacija, str. 36.

povećavaju se kvaliteta djelovanja, inovacije i internacionalizacija partnera i organizacija ZKI-jâ, stvaranje prekograničnih, multidisciplinarnih mreža, međusektorska suradnja i geografski doseg.

EIT je i jedini instrument u okviru Obzora Europa koji je posebno usmjeren na obrazovanje kao ključni pokretač inovacija, rasta i konkurentnosti.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

Vanjska evaluacija

Prijedlog se temelji na vanjskoj evaluaciji EIT-a provedenoj 2017., koja je potvrdila da je temelj na kojem je uspostavljen EIT valjan i da je njegov model integracije trokuta znanja temeljene na inovacijama i dalje relevantan. Model EIT-a usmjeren je na strukturne slabosti inovacijskih kapaciteta u EU-u (u ključnim tematskim područjima), kao što su ograničena poduzetnička kultura, niska razina suradnje između akademske zajednice i industrije i nedovoljan razvoj ljudskih potencijala, a cilj mu je doprinijeti smanjenju inovacijskog jaza između EU-a i njegovih najvećih konkurenata.

Otvoreno javno savjetovanje

U prijedlogu se uzimaju u obzir rezultati otvorenog javnog savjetovanja koje je Europska komisija provela u sklopu procjene učinka kako bi potkrijepila svoje prijedloge za reviziju Uredbe (EZ) br. 294/2008 o osnivanju Europskog instituta za inovacije i tehnologiju te za novi Strateški inovacijski program EIT-a za razdoblje 2021.–2027. Svrha otvorenog javnog savjetovanja bila je prikupiti informacije, mišljenja i stajališta širokog raspona dionika o 1. izazovima i mogućnostima europskog područja istraživanja i inovacija, 2. ciljevima politike EIT-a i 3. opcijama politike za suočavanje s tim izazovima.

Procjena učinka

Prijedlog je potkrijepljen procjenom učinka koja obuhvaća i prijedlog za reviziju Uredbe o EIT-u i prijedlog za SIP EIT-a za razdoblje 2021.–2027.

Ta procjena učinka temeljila se na procjeni učinka provedenoj za Obzor Europa. Mišljenje Odbora za nadzor regulative bilo je „pozitivno” te je Odbor preporučio da se dodatno objasne i. stajališta dionika o različitim opcijama, ii. mehanizmi provedbe novog modela financiranja i iii. regionalni doseg.

U procjeni učinka utvrđene su sljedeće opcije politike: osnovna opcija i dvije različite opcije usmjerene na rješavanje problema i tehničkih pitanja istaknutih u procjeni učinka.

Osnovni scenarij (1. opcija) uključuje nastavak dosadašnjih aktivnosti EIT-a uz prilagodbe potrebne za njegovo usklađivanje s prijedlogom o Obzoru Europa. 2. opcija temelji se na 1. opciji te ju proširuje. U toj se opciji predviđa donošenje niza tehničkih mjera za poboljšanje funkciranja EIT-a te se predlaže novo djelovanje za poticanje poduzetničkog obrazovanja diljem Europe. 3. opcija razlikuje se od 2. opcije u tome što je u njoj predviđeno osnivanje centra EIT-a u svakoj državi članici kako bi se povećao učinak EIT-ovih aktivnosti diljem Europe.

Prednost je dana 2. opciji jer uspostavlja najbolju ravnotežu između postizanja ciljeva inicijative i dostupnih resursa te ostvaruje najbolji učinak na gospodarstvo i društvo. Odabir te opcije značio bi i znatna poboljšanja EIT-a u sljedećem programskom razdoblju.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom Komisije poštuju se temeljna prava i načela Povelje EU-a o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Utjecaj prijedloga na proračun te potrebni ljudski i administrativni resursi detaljno su navedeni u zakonodavnom finansijskom izvještaju.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Praćenje i evaluacija temeljni su instrumenti za mjerjenje učinka EIT-a te će se jačati i kontinuirano poboljšavati tijekom sljedećeg programskog razdoblja. S obzirom na prirodu modela za integraciju trokuta znanja bit će važno primijeniti okvir za praćenje koji omogućuje fleksibilnost na svim relevantnim razinama te osigurava usklađenost s općim ciljevima Obzora Europa i željenim učincima.

Praćenje

Svi doprinosi, rezultati, postignuća i učinci utvrđeni u procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu pratit će se na temelju pokazatelja. Takvi pokazatelji već su određeni za većinu kategorija. U slučajevima za koje još nisu određeni, razvit će se novi pokazatelji kako bi se moglo pratiti postizanje ciljeva EIT-a.

Usporedno i u skladu s postojećim alatima za praćenje nastojat će se postići usklađenost odredaba za praćenje EIT-a i odredaba za program Obzor Europa. Na primjer, alati za praćenje EIT-a uskladiti će se sa smjerovima učinaka Obzora Europa kojima se nastoji sveobuhvatno ispuniti potreba za znanstvenim, gospodarskim i društvenim pokazateljima učinka. EIT će biti odgovoran za redovito praćenje operativne učinkovitosti ZOI-jâ te za kontinuiranu prilagodbu svojih sustava praćenja i izvješćivanja. Rezultati tog praćenja upotrijebiti će se za postupke poslovnog planiranja ZOI-jâ, u donošenju odluka EIT-a o dodjeli proračunskih sredstava te u pripremi okvirnih sporazuma o partnerstvu čiji će korisnici biti ZOI-ji. Rezultati praćenja trebali bi se kontinuirano uključivati u postupak oblikovanja politike.

EIT će pomno pratiti primjenu metodologije Inovacijskog radara u okviru Obzora Europa te će razmotriti na koji bi način ZOI-ji mogli iskoristiti Inovacijski radar za poboljšanje svojih aktivnosti praćenja.

Evaluacija

Komisija će provesti evaluaciju uspješnosti EIT-a u skladu sa zahtjevima izmijenjene Uredbe o EIT-u i te će rezultate upotrijebiti u sveobuhvatnoj evaluaciji programa Obzor Europa koja će se provesti u sredini i nakon provedbenog razdoblja. To će uključivati procjenu sinergija EIT-a s ostalim instrumentima programa.

Kad je riječ o ZOI-jima, za procjenu njihove uspješnosti tijekom sljedećeg programskog razdoblja primijenit će se poseban okvir pokazatelja (detaljno opisan u prijedlogu novog SIP-a). Taj se okvir temelji na sadašnjim i prijašnjim pokazateljima te uklanja nedostatke otkrivene u postojećem sustavu za mjerjenje uspješnosti. Usklađen je s okvirom pokazatelja za Obzor Europa.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U Strateškom inovacijskom programu (SIP) EIT-a za razdoblje 2021.–2027. naglašava se doprinos EIT-a ciljevima Obzora Europa, okvirnog programa Unije za potporu istraživanjima i inovacijama za to razdoblje. U njemu se utvrđuju glavne prednosti EIT-a na kojima će se graditi njegova strategija za budućnost te izazovi i pitanja kojima će se baviti. Osim toga, u SIP-u se pojašnjava uloga EIT-a u Obzoru Europa te se utvrđuje njegova komplementarnost s različitim dijelovima tog programa, posebice s Europskim vijećem za inovacije.

SIP-om se uvodi niz poboljšanja postojećeg modela EIT-a. Ta se poboljšanja odnose na usklađivanje s europskim partnerstvima u okviru Obzora Europa i njihovim pravilima o upravljanju, unaprjeđenje postojećeg modela financiranja kako je preporučio Europski revizorski sud i uključivanje mogućnosti da EIT sklapa memorandume o suradnji sa ZVI-jima kako bi prijašnji ZVI-ji ostali aktivni članovi zajednice EIT-a nakon prestanka okvirnih sporazuma o partnerstvu.

U SIP-u se navode konkretna pojašnjenja načela utvrđenih u Uredbi o EIT-u. Daje se pregled finansijskih i ljudskih resursa potrebnih za provedbu ciljeva EIT-a. Definiraju se jasne odredbe o praćenju i evaluaciji uzimajući u obzir okvir Obzora Europa i posebne značajke EIT-a.

Osim toga, u SIP-u se uvode jasni ciljevi za novo potporno i koordinacijsko djelovanje koje je u planu. Tim će se novim djelovanjem podupirati razvoj poduzetničkih i inovacijskih kapaciteta europskih visokih učilišta izvan ZVI-jâ kako bi se ona bolje integrirala u lokalne inovacijske ekosustave. Oznaka EIT-a bit će dio pojačane usmjerenosti EIT-a na obrazovanje.

EIT će se posebno usmjeriti na međusektorska djelovanja kao što su komunikacija o dobroj praksi, prepoznavanje, kodifikacija i širenje dobre prakse te međunarodna suradnja. Još će jedno ključno područje djelovanja EIT-a biti širenje i jačanje regionalnog doseg u okviru regionalnog programa za inovacije (RPI). U okviru RPI-a nudit će se prilike državama članicama sa slabim rezultatima u području inovacija i poboljšat će se njihov pristup ZVI-jima EIT-a.

Kao prioritetno područje za nove ZVI-je u SIP-u je utvrđena kulturna i kreativna industrija, a poziv će biti objavljen 2021. Drugi poziv za nove ZVI-je predviđen je za 2024. ako se Prilog I. izmijeni kako bi se dodala nova prioritetna područja. Druga prioritetna područja mogla bi se uključiti u SIP, a zatim bi se moglo objaviti još poziva za nove ZVI-je ako za to budu dostupna dodatna proračunska sredstva uz ona koja su previdena za EIT.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.: jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3.,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 294/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o osnivanju Europskog instituta za inovacije i tehnologiju⁵, a posebno njezin članak 17.

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 294/2008 propisuje se donošenje Strateškog inovacijskog programa („SIP”).
- (2) U SIP-u bi se trebala definirati prioritetna područja i dugoročna strategija za Europski institut za inovacije i tehnologiju („EIT”) te bi on trebao uključivati procjenu socioekonomskog učinka EIT-a i njegova kapaciteta za stvaranje što veće inovacijske dodane vrijednosti. U SIP-u bi se trebali uzeti u obzir rezultati praćenja i evaluacije EIT-a.
- (3) SIP bi trebao uključivati analizu mogućih i prikladnih sinergija i komplementarnosti između aktivnosti EIT-a i drugih inicijativa, instrumenata i programa Unije,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Donosi se Strateški inovacijski program („SIP”) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju za razdoblje od 2021. do 2027., kako je utvrđen u Prilogu.

Članak 2.

SIP se provodi u skladu s Uredbom (EU) br. o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju⁶.

⁵ SL L 97, 9.4.2008., str. 1.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁶ Upućivanje na donesenu preinačenu Uredbu o EIT-u.

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike (klaster programa)
- 1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:
- 1.4. Osnova prijedloga/inicijative
 - 1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*
 - 1.4.2. *Dodata vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodata vrijednost angažmana Unije“ vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi države članice inače ostvarile svojim zasebnim djelovanjima.*
 - 1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*
 - 1.4.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*
- 1.5. Trajanje i finansijski učinak
- 1.6. Predviđeni načini upravljanja
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav(i) upravljanja i kontrole
 - 2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*
 - 2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*
 - 2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslov višegodišnjeg finansijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Izmjena Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) i

Odluka Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.

1.2. Predmetna područja politike (klaster programa)

Obzor Europa – Okvirni program za istraživanja i inovacije (2021.–2027.)

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

novo djelovanje

novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁷

produženje postojećeg djelovanja

spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. Zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti, uključujući detaljan raspored provedbe inicijative

Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) komponenta je prijedloga Komisije o Obzoru Europa (2021.–2027.), konkretnije njegova stupa „Inovativna Europa”, ali ima zasebnu pravnu osnovu (Uredba o EIT-u).

U prijedlogu programa Obzor Europa⁸ potvrđeni su važnost i doprinos EIT-a i njegovih ZWI-ja u ostvarenju strateških prioriteta EU-a u području inovacija. U njemu se predlaže proračun EIT-a za razdoblje 2021.–2027.⁹, njegovo područje primjene, dodana vrijednost i glavna područja djelovanja te se njegova uloga revidira kako bi se ojačao njegov doprinos ciljevima Obzora Europa.

Tom se inicijativom nastoji uskladiti Uredbu o EIT-u s Obzorom Europa te poboljšati funkcioniranje EIT-a uzimajući u obzir iskustvo iz prethodnih godina. Osim toga, cilj joj je predložiti novi Strateški inovacijski program (SIP), u kojem će se utvrditi strategija i prioriteti EIT-a za razdoblje 2021.–2027. te njegovi ciljevi, ključna djelovanja, očekivani rezultati i potrebni resursi.

Općenita misija EIT-a za razdoblje 2021.–2027. jest pridonijeti održivom europskom gospodarskom rastu i konkurentnosti jačanjem inovacijskog kapaciteta država članica i Unije. To se čini promicanjem i integracijom obrazovanja, istraživanja i inovacija najvišeg standarda.

EIT će nastaviti s radom prvenstveno u okviru svojih zajednica znanja i inovacija (ZWI), europskih partnerstava velikih razmjera koja se bave posebnim društvenim izazovima. I dalje će jačati inovacijske ekosustave oko ZWI-jâ poticanjem integracije

⁷ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

⁸ COM(2018) 435 final.

⁹ Članak 9. stavak 2. točka (c) podtočka (2).

triju strana trokuta znanja. Svaki ZZZI zadržat će svoju organizacijsku strukturu utemeljenu na „kolokacijskim centrima”, odnosno geografskim centrima u kojima se okupljaju dionici trokuta znanja radi geografske blizine i uže suradnje.

EIT će provoditi aktivnosti kojima je cilj:

- (1) jačanje održivih inovacijskih ekosustava diljem Europe;
- (2) poticanje razvoja poduzetničkih i inovacijskih vještina u kontekstu cjeloživotnog učenja i potpora poduzetničkoj preobrazbi visokih učilišta u EU-u;
- (3) uvođenje na tržište novih odgovora na globalne izazove.

U provedbi svojih aktivnosti EIT će razvijati sinergije i ostvariti dodanu vrijednost u okviru Obzora Europa. Provedba će se odvijati putem potpore ZZZI-jima te u okviru aktivnosti koje koordinira EIT.

Potpore ZZZI-jima:

EIT će konsolidirati osam postojećih ZZZI-ja, poticati njihov rast i učinak te pratiti njihov prelazak na finansijsku održivost. Konkretnije, to će se odnositi na prvi val triju ZZZI-ja koji su osnovani 2009. (EIT Climate, EIT Digital i EIT InnoEnergy), a čiji će okvirni sporazumi o partnerstvu prestati nakon 2024.

EIT će osnovati i dva nova ZZZI-ja u posebnim tematskim područjima radi pripravnosti na buduće globalne društvene izazove i potrebe (pozivi su predviđeni za 2021. i 2024.).

EIT će ZZZI-je koji upravljaju portfeljima aktivnosti trokuta znanja podupirati:

1. *aktivnostima obrazovanja i osposobljavanja* posebno usmjerenima na poduzetništvo kako bi se ospособio sljedeći naraštaj talenata, uključujući oblikovanje i provedbu programa s oznakom EIT-a, posebno na razini magisterija i doktorata (oznaka EIT-a);
2. *aktivnostima za potporu inovacijama* radi razvoja proizvoda i usluga za konkretnе poslovne mogućnosti;
3. *aktivnostima osnivanja poduzeća i potpore poduzetnicima* kao što su programi ubrzavanja razvoja koji poduzetnicima pomažu da svoje ideje pretvore u uspješne pothvate i ubrzaju svoj proces rasta.

Aktivnosti koje koordinira EIT:

EIT će podupirati visoka učilišta kako bi se bolje integrirala u inovacijske ekosustave i lance vrijednosti. EIT će putem svojih ZZZI-ja podupirati povezivanje visokih učilišta s drugim važnim inovatorima kao što su poduzeća kako bi radili na projektima s ciljem strateškog razvoja kapaciteta. Partneri će imati zajedničke ciljeve i surađivati kako bi ostvareni rezultati i ishodi svima bili od koristi. Tim će se djelovanjem osigurati uključiv pristup kako bi se privukla i visoka učilišta koja nisu partneri ZZZI-jâ, interdisciplinaran i međusektorski pristup te veza s Komisijinom strategijom pametne specijalizacije, relevantnim tematskim platformama i EIT-ovim regionalnim programom za inovacije (RPI).

U okviru RPI-ja i novih aktivnosti koje koordinira EIT povećat će se EIT-ov regionalni inovacijski doseg i s njim povezani učinak.

- 1.4.2. *Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodata vrijednost angažmana Unije“ vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi države članice inače ostvarile svojim zasebnim djelovanjima.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Zbog prirode i razmjera inovacijskih izazova potrebna je mobilizacija aktera i resursa na europskoj razini, i to poticanjem prekogranične suradnje. Potrebno je ukinuti stroge podjele među disciplinama i duž vrijednosnih lanaca te poticati stvaranje povoljnog okruženja za učinkovitu razmjenu znanja i stručnosti te za razvoj i privlačenje poduzetničkih talenata.

Procjenom učinka programa Obzor Europa utvrđene su određene strukturne slabosti inovacijskog kapaciteta EU-a; njih je potrebno ukloniti na razini EU-a, na što će biti usmjerен doprinos EIT-a. Konkretnije, europska visoka učilišta trebaju poticati poduzetništvo, nadići granice između disciplina i na razini EU-a uspostaviti snažnu nedisciplinarnu suradnju akademske zajednice i industrije. Pristup poduzetničkom talentu i profesionalnim uslugama, kapitalu i tržištima na razini EU-a te okupljanje ključnih aktera u području inovacija oko zajedničkog cilja ključni su za razvoj inovacijskog ekosustava. Potrebno je koordinirati nastojanja diljem EU-a kako bi se stvorila kritična masa međusobno povezanih poduzetničkih klastera i ekosustava. Ta razina i razmjer intervencije nadilaze okvire onoga što države članice mogu postići same te je potrebno intervenirati na razini EU-a.

Očekivana ostvarena dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Očekuje se da će EIT ispuniti svoje ciljeve za razdoblje 2021.–2027. kako je navedeno u prijedlogu o Obzoru Europa. Konkretni rezultati ulaganja EU-a u EIT bit će:

- stvaranje novih okruženja koja pogoduju suradnji i inovacijama,
- veće inovacijske sposobnosti akademske zajednice i istraživačkog sektora,
- nova generacija poduzetnika,
- stvaranje i razvoj inovativnih pothvata,
- širi regionalni doseg inovacijskih aktivnosti EIT-a.

- 1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

EIT je osnovan 2008. kako bi se pronašla rješenja za velike društvene izazove povećanjem kapaciteta i uspjehnosti EU-a u području inovacija. Evaluacija na sredini provedbenog razdoblja 2017. pokazala je da je EIT i dalje izrazito relevantan i ima jasnu dodanu vrijednost EU-a. Ne postoji drugi instrument koji u inovacijskim mrežama na razini EU-a povezuje inovacijske mreže za obrazovanje, istraživanja, poslovanje i druge dionike diljem EU-a.

EIT je uspostavio inovacijski ekosustav Europe u kojem sudjeluje više od 1 200 partnera iz područja poduzetništva, istraživanja i obrazovanja, okupljenih u osam zajednica znanja i inovacija (ZZI) koje obuhvaćaju više od 40 kolokacijskih centara. To što je više od 50 % partnera iz poslovnog sektora (industrija, MSP-ovi i novoosnovana poduzeća) pokazuje da je instrument usko povezan s tržištem. Zajednica EIT ostvaruje konkretne rezultate: na tržište je donijela više od 600 novih proizvoda i usluga, pružila je potporu više od 1 250 novoosnovanih poduzeća i inovativnih pothvata, mobilizirala vanjska ulaganja u vrijednosti većoj od 890 milijuna EUR i stvorila više od 6 000 radnih mjesta. Prve generacije od oko

1 700 osoba koje su završile diplomske studije s oznakom EIT-a sada ulaze na tržiste rada.

EIT je neovisno tijelo, što mu omogućuje fleksibilnost, autonomiju, usmjerenost na poslovanje i brzinu u donošenju odluka. Vrijeme do dodjele bespovratnih sredstava iznosi četiri mjeseca, u usporedbi s prosjekom od šest mjeseci u programu Obzor 2020. Pravila za konkurentno financiranje, finansijsku održivost i pojednostavljenje potiču inovacije u ZVI-jima. Administrativni troškovi EIT-a vrlo su niski: iznose manje od 2 % ukupnog proračuna, u usporedbi s 4,6 % za Obzor 2020.

Za razdoblje 2021.–2027. glavna poboljšanja EIT-a bit će posebno usmjerena na:

- dodatno pojednostavljenje postupaka za učinkovito upravljanje ZVI-jima (npr. uvođenje novog mehanizma sufinanciranja, višegodišnja dodjela bespovratnih sredstava itd.),
- potporu boljoj integraciji visokih učilišta u inovacijske ekosustave i lance vrijednosti,
- svladavanje više globalnih izazova osnivanjem dvaju novih ZVI-ja,
- veću otvorenost i transparentnost ZVI-jâ i njihovo usklađivanje s pristupom predloženim za europska partnerstva u okviru Obzora Europa,
- povećanje učinka EIT-a na regionalnoj i lokalnoj razini, posebno u zemljama koje ostvaruju slabije rezultate u području inovacija,
- povećanje vidljivosti djelovanja EIT-a u državama članicama i šire,
- povećanje sinergija i komplementarnosti s ostalim instrumentima u okviru Obzora Europa te drugim instrumentima EU-a i država članica.

1.4.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Zahvaljujući širokom opsegu djelovanja i njegovoj posebnoj ulozi EIT je u dobrom položaju za stvaranje sinergija i komplementarnosti s drugim programima ili instrumentima EU-a, uključujući jačanje potpore EIT-a ZVI-jima u aktivnostima planiranja i provedbe. U nastavku je neiscrpan popis konkretnih primjera srednjoročnih i dugoročnih doprinosa EIT-a sinergijama u okviru Obzora Europa i šire.

Obzor Europa: Očekuje se da će se ostvariti snažne sinergije između EIT-a i čitavog programa Obzor Europa. Konkretnije, sinergije s Europskim vijećem za inovacije bit će ključne za učinak stupa „Inovativna Europa“ te za potporu ekosustavima.

U stupu [Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost] EIT može preko svojih ZVI-ja surađivati s europskim partnerstvima, doprinositi misijama, podupirati mјere na strani potražnje i pružati usluge iskorištavanja kako bi se poboljšao prijenos tehnologije i ubrzala komercijalizacija rezultata koje ostvaruju tematski klasteri ili druga europska partnerstva.

Erasmus: Erasmus i EIT uspostaviti će sinergije između svojih zajednica. Njihova suradnja bit će usmjerena na to da se polaznicima programa Erasmus na ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje koje su partneri ZVI-jâ omogući pristup ljetnim školama ZVI-jâ ili drugim relevantnim aktivnostima osposobljavanja (npr. u području poduzetništva i upravljanja inovacijama) te na uspostavu kontakata s mrežom bivših studenata ZVI-jâ.

Kad god bude moguće, stvarat će se sinergije s inicijativom europskih sveučilišta, što bi moglo doprinijeti usustavljanju EIT-ovih aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja.

Program Digitalna Europa (DEP): Kolokacijski centri ZZI-jâ surađivat će s europskim digitalnoinovacijskim centrima radi potpore digitalnoj transformaciji industrije i organizacija javnog sektora.

Fondovi kohezijske politike (posebno EFRR i ESIF+): ZZI-ji EIT-a promicat će putem svojih kolokacijskih centara regionalnu i međuregionalnu suradnju dionika trokuta znanja (obrazovanje, istraživanja, poslovanje) i upravljačkih tijela, u sinergiji s radom Europske komisije na međuregionalnoj suradnji i ulaganjima u povezane prioritete pametne specijalizacije.

InvestEU: ZZI-ji EIT-a nastojat će surađivati sa Savjetodavnim centrom za InvestEU kako bi se osigurala tehnička pomoć i podrška za aktivnosti koje ZZI-ji podupiru u području pripreme, razvoja i provedbe projekata.

Kreativna Europa: Program će biti posebno važan za aktivnosti budućeg ZZZI-ja u području kulturne i kreativne industrije. Sinergije i komplementarnosti s programom razvijat će se u područjima kao što su kreativne vještine, zapošljavanje i poslovni modeli.

1.5. Trajanje i finansijski učinak

X Ograničeno trajanje

X s učinkom od [1.1.]2021. do [31.12.]2027.

X Finansijski učinak od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2021. do 2029. za odobrena sredstva za plaćanje.

neograničeno trajanje

provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,

nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja¹⁰

Izravno upravljanje koje provodi Komisija

putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;

putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

X **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna

trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;

međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);

EIB-u i Europskom investicijskom fondu;

X tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;

tijelima javnog prava;

tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća finansijska jamstva;

tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća finansijska jamstva;

osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnem aktu.

Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.

¹⁰

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

EIT će primijeniti okvir za evaluaciju i praćenje koji omogućuje fleksibilnost na svim relevantnim razinama te osigurava usklađenost s općim ciljevima Obzora Europa i željenim učincima. Konkretnije, osigurat će se povratna veza između Komisije, EIT-a i ZZI-jâ radi dosljednog, koherentnog i učinkovitog rada na ciljevima.

PRAĆENJE

Praćenje EIT-a bit će uspostavljeno u skladu sa sljedećim razinama:

1. Primarna zadaća EIT-a bit će praćenje provedbe operativnog proračuna, uglavnom putem ZZI-jâ. Komisija će sudjelovati u zajedničkom oblikovanju svih relevantnih alata za praćenje učinka koje EIT osmisli ili primjeni kako bi se osigurale kompatibilnost i dosljednost s cjelokupnim sustavom praćenja Obzora Europa, uključujući ključne smjerove učinaka, okvir kriterija za europska partnerstva i proces strateškog planiranja.

EIT će biti odgovoran za redovito praćenje operativne učinkovitosti i rezultata ZZI-jâ te za kontinuiranu prilagodbu svojih sustava praćenja. Rezultati tog praćenja upotrijebit će se za postupke poslovnog planiranja ZZI-jâ, u donošenju odluka EIT-a o dodjeli proračunskih sredstava te u pripremi okvirnih sporazuma o partnerstvu i posebnih sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava čiji će korisnici biti ZZI-ji.

2. U praćenju vlastitih aktivnosti EIT-a (rezultata, postignuća i učinaka aktivnosti) kombinirat će se kvantitativni i kvalitativni pokazatelji u srednjoročnoj perspektivi. Nakon što je EIT-u u siječnju 2018. odobrena potpuna finansijska neovisnost, EIT i Komisija (GU EAC) potpisali su memorandum o razumijevanju. U tom su memorandumu utvrđeni načini njihove suradnje te detaljni aranžmani povezani s pružanjem finansijskog doprinosa EIT-u iz općeg proračuna Europske unije.

To praćenje aktivnosti EIT-a uključivat će praćenje ostvarenja ciljeva iz SIP-a i jedinstvenog programskog dokumenta na temelju analize pokazatelja. Osim toga, mjerit će se i uspješnost EIT-a u pružanju potpore ZZI-jima i upravljanju projektima povezanimi s aktivnostima koje koordinira EIT, sadržajnost i doseg događanja za informiranje i otvaranje prema javnosti (broj radionica i organiziranih razmjena najbolje prakse), širenje rezultata i međunarodne aktivnosti te utjecaj EIT-a na šire planove europskih politika u području inovacija, istraživanja i obrazovanja.

3.

Periodične evaluacije aktivnosti EIT-a, uključujući aktivnosti kojima se upravlja putem ZZI-jâ, Komisija će provesti 2023. i 2026. u skladu s Uredbom o EIT-u i Uredbom o Obzoru Europa. Tim će se evaluacijama aktivnosti EIT-a ocijeniti s obzirom na djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, koherentnost i dodanu vrijednost EU-a. Evaluacije će se temeljiti na neovisnim vanjskim evaluacijama, a njihovi rezultati uključit će se u srednjoročne i *ex post* evaluacije cjelokupnog programa Obzor Europa kako bi se osigurale sinergije između EIT-a i drugih dijelova programa. Osim toga, Komisija može u bilo kojem trenutku provesti dodatne evaluacije strateški značajnih tema. Sinergije planiranih aktivnosti EIT-a s

drugim programima EU-a trebale bi se osigurati s obzirom na Komisiju procjenu jedinstvenog programskega dokumenta EIT-a.

IZVJEŠĆIVANJE

EIT je tijelo Unije koje prima subvenciju iz proračuna Europske unije. Kad je riječ o finansijskom upravljanju i finansijskoj kontroli, EIT će se tretirati kao ostala tijela osnovana u skladu s Ugovorom. To znači da se na EIT primjenjuje Međuinstitucijski sporazum¹¹ između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju.

. Kad je riječ o provedbi sustava praćenja:

- *Jedinstveni programski dokument (JPD)* EIT-a, koji se donosi svake godine, sadržava višegodišnji program rada (n+3) i godišnji program rada (n+1). U tim programima rada utvrđuje se opće strateško programiranje za godine od n+1 do n+3, uključujući ciljeve, očekivane rezultate i pokazatelje uspješnosti radi praćenja ostvarivanja ciljeva i rezultata. Osim toga, JPD će sadržavati i procjenu prihoda i rashoda EIT-a; dokument o programiranju resursa; informacije o politici EIT-a u vezi s nekretninama; strategiju povećanja učinkovitosti i ostvarivanja sinergija; strategiju organizacijskog upravljanja i sustavâ unutarnje kontrole, uključujući ažuriranu strategiju za borbu protiv prijevara i navođenje mjera za sprečavanje ponovnih slučajeva sukoba interesa, nepravilnosti i prijevara.
- *Godišnje izvješće o radu* za prethodnu godinu (n-1) uključivat će rezultate postupka praćenja za n-1 i pojedinosti o tome na koji su način i u kojoj mjeri ciljevi postignuti. U godišnjem izvješću o radu trebala bi se uzeti u obzir izvješća ZWI-ja o troškovima i uspješnosti njihovih operacija za prethodnu godinu (n-1).

Uvjeti izvješćivanja ZWI-jâ utvrđeni su na temelju okvirnih sporazuma o partnerstvu i sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava (izvješćivanje o uspješnosti i troškovima). Radi veće učinkovitosti i isplativosti te na temelju iskustva EIT-a u provedbi sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava sa ZWI-jima, u postupak upravljanja bespovratnim sredstvima uvest će se niz pojednostavljenja, čiji će glavni ciljevi biti smanjiti administrativno opterećenje ZWI-jâ i povećati kvalitetu prikupljenih podataka.

2.2. Sustav(i) upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Kao tijelo koje je u potpunosti uključeno u program Obzor Europa, mehanizmi provedbe financiranja, načini plaćanja i predložena strategija kontrole u skladu su s onima iz Obzora Europa kako bi se osigurala dosljednost prema korisnicima i dionicima u pogledu pravila o prihvatljivosti i dobrog finansijskog upravljanja.

Uspješnost EIT-a u razdoblju 2014.–2020., uz stopu pogreške stabilno nižu od 2 %, jedna je od najvećih u tom području istraživanja, a njegov prilagođeni dizajn s niskom stopom pogreške uključuje kontrolni pristup u kojem se pažljivom eksternalizacijom održava djelotvornost i učinkovitost.

¹¹

COM(2018) 323 final od 2.5.2018.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

Uzimajući u obzir nedvojbenu potrebu za učinkovitim i djelotvornim upravljanjem europskim proračunom te za osiguravanjem dobrog finansijskog upravljanja, EIT je uspostavio sustav unutarnje kontrole kako bi u razumnoj mjeri osigurao da stopa pogreške tijekom višegodišnjeg razdoblja rashoda bude unutar, tj. niža od granica predloženih u okviru programa Obzor Europa. Okvir unutarnje kontrole EIT-a temeljit će se i na sljedećem: Komisijinim standardima unutarnje kontrole, vlastitim postupcima EIT-a, *ex ante* provjerama stopostotnog iznosa prijavljenih rashoda ZZI-jā koje financira EIT, potvrdoma o reviziji, *ex ante* certifikaciji metoda za deklaraciju troškova, *ex post* revizijama na uzorku potraživanja, rezultatima projekata i vanjskoj evaluaciji.

EIT-ova organizacijska struktura i njegovi sustavi i postupci unutarnjeg upravljanja i kontrole primjereni su za obavljanje njegovih zadaća. Oni su uspostavljeni u skladu s normama koje je donio Upravni odbor na temelju ekvivalentnih normi koje je utvrdila Komisija te su pritom uzeti u obzir rizici povezani s okruženjem upravljanja i prirodom djelovanja koje se financira.

Upravljanje rizikom provodi se na godišnjoj osnovi kako bi se ublažili rizici povezani s provedbom svih aktivnosti EIT-a. U tom bi kontekstu EIT pri uspostavi okvira unutarnje kontrole trebao uzeti u obzir rizike aktivnosti koje se provode, posebne značajke populacije i ponavljanje korisnika, učestalost dodjele bespovratnih sredstava te iznos transakcija, a trebao bi nastojati i izbjegći preklapanje financiranja.

Zahvaljujući nizu mjera pojednostavljenja uvedenih 2014. snižene su stope pogreške. Stopa pogreške dobivena *ex post* provjerom dodjela bespovratnih sredstava EIT-a znatno je ispod razine značajnosti od 2 %.

Sustav kontrole koji je EIT uspostavio pruža razumno jamstvo za postizanje odgovarajućeg upravljanja rizicima povezanim s djelotvornošću i učinkovitošću operacija, osigurava zakonitost i pravilnost povezanih transakcija i ostvaruje ravnotežu između povjerenja i kontrole. U okviru sustava kontrole koji primjenjuje EIT revizijska strategija temelji se na finansijskoj reviziji reprezentativnog uzorka rashoda u cijelom proračunu EIT-a, posebno kroz bespovratna sredstva koja se godišnje dodjeljuju ZZI-jima. Taj se reprezentativni uzorak može dopuniti izborom na temelju procjene rizika povezanih s rashodima tijekom *ex ante* provjera stopostotnog iznosa potraživanja, a tako stečeno iskustvo upotrijebiti će se u procjeni kontrolnog okvira za procjenu rizika povezanih s dodjelom bespovratnih sredstava. Revizija rashoda i dalje će se provoditi dosljedno i u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Kad je riječ o njegovu okviru unutarnje kontrole, EIT je osmislio sveobuhvatnu strategiju, koja uključuje nadzornu strukturu, za provedbu postupaka unutarnje kontrole kojima je obuhvaćen cijeli životni ciklus rashoda. Više rukovodstvo EIT-a osigurava da Upravni odbor službeno prihvati i provodi tu sveobuhvatnu strategiju. Glavni su elementi te strategije planiranje i izvješćivanje u skladu s normama Komisije te su povezani s pristupom upravljanja rizikom. Osim toga, EIT je osmislio i niz standardnih operativnih postupaka (SOP). Riječ je o detaljnim pisanim uputama za postizanje ujednačenosti izvođenja određenog postupka; te upute obično obuhvaćaju više od jedne zadaće ili područja u okviru EIT-a, njegovih jedinica, odjela ili timova.

Potvrde o reviziji finansijskih izvještaja dostavljaju ZZZI-ji i partneri, pri čemu neovisni revizori koje angažira EIT potvrđuju zakonitost i sukladnost iznosa prijavljenih u finansijskim izvješćima.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer „troškova kontrole” i „vrijednosti sredstava kojima se upravlja”) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Na temelju najnovije procjene trošak kontrola EIT-a manji je od 3 % sredstava kojima se upravlja, a rizik od pogreške iznosi 1 %. Korektivne mjere rutinski se primjenjuju u obliku potvrda o finansijskim izvještajima i tijekom *ex post* revizija. Zahvaljujući maloj veličini te djelotvornom i učinkovitom pristupu eksternalizaciji troškovi kontrole ostaju niski, a razina jamstva dostačna, kako je vidljivo iz najnovijih izjava o jamstvu Europskog revizorskog suda.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

EIT poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao zaštitu finansijskih interesa Unije.

Odlučan je u namjeri da se bori protiv prijevara u svim fazama procesa upravljanja bespovratnim sredstvima i drugih aktivnosti koje provodi. Sve odluke koje je donio i ugovori koje je sklopio EIT izričito predviđaju da Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i Revizorski sud mogu na licu mjesta obavljati preglede dokumenata svih izvoditelja i podizvoditelja koji su dobili sredstva Unije, među ostalim i u prostorijama krajnjih korisnika.

EIT od 2015. ima strategiju za borbu protiv prijevara u skladu s Komisijinom te stalno poboljšava svoje mjere za sprečavanje i otkrivanje prijevara.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg finansijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	01.010101 Rashodi povezani sa službenicima i privremenim osobljem koji provode programe istraživanja i inovacija – Obzor Europa 01.010102 Vanjsko osoblje koje provodi programe istraživanja i inovacija – Obzor Europa 01.010103 Ostali rashodi za upravljanje za programe istraživanja i inovacija – Obzor Europa Naslov 1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo	Nedif. ¹²	zemalja EFTA-e ¹³	zemalja kandidatkinja ¹⁴	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
	01.02.03.XX Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT).	Dif.	DA	DA	DA	NE

¹²

Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

¹³

EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

¹⁴

Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mesta)

Europska komisija		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira za EIT	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)									

U milijunima EUR (do 3 decimalna mesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva u svim NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira za EIT	Obveze	403,226	411,398	419,711	428,204	436,948	445,724	454,789		3 000,000
	Plaćanja	287,299	409,068	417,342	425,784	434,456	443,225	452,208	130,618	3 000,000

	<ul style="list-style-type: none"> – osmišljavanje aktivnosti koje koordinira EIT i upravljanje tim aktivnostima – poticanje suradnje i sinergija među ZZI-jima – osmišljavanje i koordinacija obrazovnih aktivnosti koje provode ZZI-ji – provedba komunikacije EIT-a – objava i praćenje poziva za ZZI-je – upravljanje revizijama (služba za unutarnju reviziju, odjel za unutarnju reviziju i Europski revizorski sud)
Vanjsko osoblje	<ul style="list-style-type: none"> – doprinos pripremi novih krugova imenovanja i odabira novih ZZZI-jâ – doprinos planu EIT-a za poduzetništvo i obrazovanje – doprinos platformi dionika EIT-a – doprinos skupini predstavnika država članica – doprinos pripremi sastanaka Upravnog odbora i Izvršnog odbora EIT-a – doprinos osiguravanju usklađenosti diploma s oznakom EIT-a s mjerama u kontekstu Europskog prostora visokog obrazovanja – doprinos provedbi komunikacije EIT-a – doprinos upravljanju aktivnostima koje koordinira EIT – doprinos praćenju i dalnjim radnjama ZZZI-jâ i aktivnosti koje koordinira EIT

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.7.2019.
COM(2019) 330 final

ANNEX

PRILOG

**prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća
o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta
za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.:
jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta**

{SEC(2019) 275 final} - {SWD(2019) 330 final} - {SWD(2019) 331 final}

PRILOG

Sadržaj

1.	Uvod.....	2
1.1.	EIT: temeljni inovacijski instrument EU-a	3
1.2.	Ključne prednosti	3
1.3.	Ključni izazovi	6
2.	Povećanje očekivanja: EIT u razdoblju 2021.–2027.....	7
2.1.	Ciljevi.....	7
2.2.	Položaj u okviru Obzora Europa	7
3.	Jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta	8
3.1.	Zajednice znanja i inovacija.....	9
3.2.	Potpore inovacijskom kapacitetu visokog obrazovanja	11
3.3.	Međusektorske aktivnosti EIT-a	12
3.4.	Provedba u praksi.....	14
3.5.	Sinergije i komplementarnosti s drugim programima.....	17
4.	Resursi.....	19
4.1.	Proračunske potrebe	19
4.2.	Učinak (praćenje i evaluacija).....	20
5.	Prilog 1.A.....	23
6.	Prilog 1.B	23

1. Uvod

U ovom se Strateškom inovacijskom programu (SIP) utvrđuju strategija i prioriteti Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje od 2021. do 2027. To je glavni politički dokument EIT-a za sljedeće programsko razdoblje u kojem se definiraju njegovi ciljevi, ključna djelovanja, očekivani rezultati i potrebna sredstva. SIP-om se osigurava potrebno usklađivanje EIT-a s [prijedlogom o Obzoru Europa], okvirnim programom Unije za potporu istraživanjima i inovacijama za razdoblje od 2021. do 2027. Osim toga, njime se osiguravaju odgovarajuće sinergije i komplementarnosti između aktivnosti EIT-a i aktivnosti drugih inicijativa, politika i instrumenata Unije.

SIP za razdoblje 2021.–2027. temelji se na procjeni učinka koju je provela Europska komisija. U njemu se uzima u obzir nacrt SIP-a koji je Upravni odbor EIT-a dostavio Europskoj komisiji 20. prosinca 2017., u skladu s Uredbom o EIT-u¹. Osim toga, on odražava novi [prijedlog o Obzoru Europa] koji je Europska komisija predstavila u lipnju 2018., a posebno ključnu ulogu EIT-a kao dijela stupa [„Inovativna Europa”] (stup III.) i njegov doprinos svladavanju globalnih izazova, uključujući postavljene klimatske ciljeve, europskoj industrijskoj konkurentnosti (stup II.) i izvrsnoj znanosti (stup I.). SIP se temelji na saznanjima stečenima proteklih godina rada EIT-a i na rezultatima opsežnog savjetovanja s ključnim dionicima.

U SIP-u se uzima u obzir strateško planiranje za Obzor Europa kako bi se osigurale usklađenost s aktivnostima tog okvirnog programa i drugim relevantnim programima Unije, dosljednost prioritetima i obvezama EU-a te veća komplementarnost i sinergije s nacionalnim i regionalnim prioritetima i programima financiranja.

¹ Uredba (EZ) br. 294/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o osnivanju Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (SL L 97, 9.4.2008., str. 1.). Izmijenjena Uredbom (EU) br. 1292/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. (SL L 347, 20.12.2013., str. 174.).

1.1. EIT: temeljni inovacijski instrument EU-a

EIT je osnovan 2008. kako bi jačanjem inovacijskog kapaciteta država članica i Europske unije pridonio održivom gospodarskom rastu i konkurentnosti. Predvodio je integraciju obrazovanja, poslovanja i istraživanja (trokut znanja) i bio posebno usmjeren na poduzetnički talent i inovacijske vještine. Evaluacija na sredini provedbenog razdoblja EIT-a provedena 2018. potvrdila je da je temeljno obrazloženje EIT-a i dalje valjano i da je njegov model integracije trokuta znanja utemeljen na inovacijama i dalje relevantan.

Deset godina nakon osnivanja EIT-a tempo inovacija dramatično se ubrzao. Inovacije preobličuju gospodarske sektore, mijenjaju postojeće poslovne modele i otvaraju posve nove mogućnosti. Globalni gospodarski poredak mijenja se, a međunarodna konkurenca sve je veća, s čime raste i ovisnost EU-a o inovacijskim talentima i kapacitetima. Suoblikovanje alata, suradnja i zajedničko stvaranje među disciplinama te među područjima obrazovanja, poslovanja i istraživanja važniji su nego ikad za svladavanje globalnih izazova povezanih s klimatskim promjenama i neodrživim iskorištavanjem prirodnih resursa, digitalnom transformacijom, demografskim promjenama ili budućnošću zdravstvene skrbi i hrane.

U [prijedlogu o Obzoru Europa], novom okvirnom programu za potporu istraživanjima i inovacijama za razdoblje od 2021. do 2027., Europska komisija obvezala se da će nastaviti povećavati inovacijski potencijal Europe kako bi mogla odgovoriti na buduće izazove. Posebna uloga EIT-a u poticanju inovacija povezivanjem poslovanja, obrazovanja, istraživanja, javnih tijela i civilnog društva ojačana je njegovim uključivanjem u [stup „Inovativna Europa”] [prijedloga o Obzoru Europa]. [Prijedlog o Obzoru Europa] odražava sve veću usmjerenošć EU-a na inovacije i potrebu za ostvarenjem ambicija u tom području.

1.2. Ključne prednosti

Otkad je osnovan, EIT se postupno etablirao kao uspješan instrument za svladavanje društvenih izazova. EIT djeluje uglavnom putem zajednica znanja i inovacija (ZZI-ji), velikih europskih partnerstava među organizacijama za obrazovanje i osposobljavanje, poslovanje i istraživanja. Trenutačno postoji osam ZZI-ja, a aktivni su u sljedećim područjima: klimatske promjene, digitalna transformacija, energija, hrana, zdravlje, sirovine, gradska mobilnost i proizvodnja s dodanom vrijednošću (vidjeti sliku 2).

Svaki ZZZ organiziran je oko pet do deset kolokacijskih centara², koji su zamišljeni kao geografski centri za praktičnu integraciju trokuta znanja. Ti su centri organizirani i strukturirani u skladu s regionalnim i nacionalnim inovacijskim kontekstom te se temelje na sveeuropskoj mreži postojećih laboratorija, ureda ili kampusa ključnih partnera ZZZ-jâ.

ZZI-ji upravljaju portfeljima aktivnosti trokuta znanja na sljedeće načine:

- *aktivnostima obrazovanja i osposobljavanja* posebno usmjerenima na poduzetništvo kako bi se osposobio sljedeći naraštaj talenata, uključujući oblikovanje i provedbu programa kojima je dodijeljena oznaka EIT-a³, posebno na razini magisterija ili doktorata (oznaka EIT-a),

² Kolokacijski centar je geografsko područje na kojemu se nalaze sjedišta glavnih partnera ZZZ-jâ iz trokuta znanja i na kojemu mogu lako surađivati; on je stoga žarište aktivnosti ZZZ-jâ na tom području.

³ Oznaka EIT-a je pečat kvalitete koji EIT dodjeljuje obrazovnim programima ZZZ-ja uskladenima s određenim kriterijima kvalitete koji su povezani, među ostalim, s poduzetničkim obrazovanjem i inovativnim kurikulumima za „učenje kroz praksu”.

- aktivnostima za potporu inovacijama radi razvoja inovativnih proizvoda, postupaka i usluga za konkretne poslovne prilike,
- aktivnostima osnivanja poduzeća i potpore poduzetnicima, kao što su programi ubrzavanja razvoja koji poduzetnicima pomažu da svoje ideje pretvore u uspješne pothvate i ubrzaju proces rasta.

ZZI-ji su dinamični inovacijski ekosustavi koji daju širok raspon rezultata (vidjeti sliku 1 u nastavku).

Slika 1: Dosadašnji rezultati EIT-a, izvor: EIT

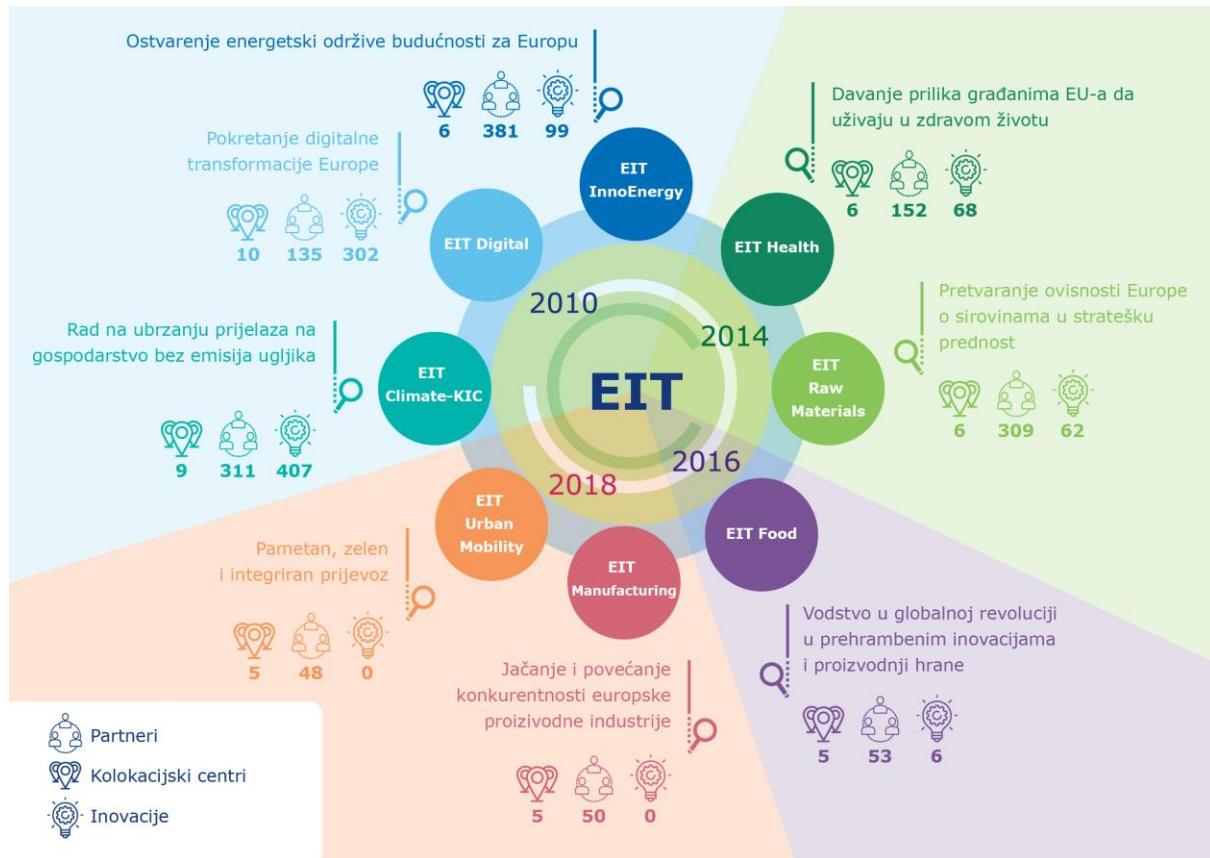
Najvažniji su elementi modela EIT-a obrazovanje i osposobljavanje te razvoj talenata i vještina. Ni jedna druga mjera EU-a u području inovacija ne uključuje visoko obrazovanje u inovacijski lanac vrijednosti koliko ga uključuje EIT. Plan EIT-a za obrazovanje ključan je za razvoj kompetentnih inovatora orijentiranih na poduzetništvo. Do 2017. više od 1 700 osoba uspješno je završilo diplomski ili poslijediplomski program s oznakom EIT-a, a tisuće su ih sudjelovale u obrazovnim aktivnostima i drugim oblicima obrazovanja ili osposobljavanja s naglaskom na poduzetništvu i inovacijama.

EIT se od drugih inovacijskih instrumenata razlikuje po tome što integracijom trokuta znanja nastoji svladati globalne izazove. Dodjelom bespovratnih sredstava za ZZI-je za razdoblje do 15 godina EIT ispunjava svoj dugoročni cilj svladavanja globalnih izazova s pomoću inovativnih proizvoda i usluga te donosi konkretne koristi našem društvu i građanima. EIT je za ZZI-je postavio cilj da nakon 15 godina postanu financijski održivi, što je jedinstven način oblikovanja inovacijskog instrumenta koji je usmjeren na poslovanje i rezultate. U tom kontekstu ZZI-ji moraju razvijati i provoditi strategije koje stvaraju prihode kako bi svoj inovacijski ekosustav očuvali i nakon razdoblja obuhvaćenog sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Pristup EIT-a doprinosi i postupnim i disruptivnim inovacijama kako bi se djelotvorno priječili poremećaji na tržištu te pomoglo pri transformaciji industrija. On omogućuje stvaranje dugoročnih poslovnih strategija za suočavanje s globalnim izazovima i pomaže stvaranju okvirnih uvjeta nužnih za dobro funkcioniranje inovacijskih ekosustava i razvoj inovacija.

EIT nudi učinkovitu i djelotvornu platformu za osnivanje, rast i vođenje ZZI-jâ sa snažnim efektom umrežavanja i pozitivnim učinkom prelijevanja (vidjeti sliku 2 u nastavku). ZZI-ji iz prve generacije (EIT Digital, EIT Climate i EIT InnoEnergy), koji su osnovani 2009.,

etablirali su se i sazreli, a njihovi okvirni sporazumi o partnerstvu istječu nakon 2024. u skladu s najdužim razdobljem dodjele bespovratnih sredstava. Sada sazrijevaju i druga i treća generacija ZVI-jâ (EIT Health i EIT Raw Materials – 2014., EIT Food – 2016.). EIT Urban Mobility i EIT Manufacturing, dva ZVI-ja imenovana u prosincu 2018., počinju s radom 2019.

Slika 2: EIT-ove zajednice znanja i inovacija, izvor: Evropska komisija

Sa svojih osam ZVI-ja i više od 1 000 partnera iz područja poslovanja, istraživanja i obrazovanja EIT je najveći inovacijski ekosustav koji EU podupire. Potporu EIT-a primilo je više od 1 200 novoosnovanih poduzeća i inovativnih pothvata, a oni su privukli više od 890 milijuna EUR vanjskih finansijskih sredstava te je stvoreno više od 6 000 radnih mesta. To što je više od 50 % partnera ZVI-jâ iz poslovnog sektora (industrija, MSP-ovi i novoosnovana poduzeća) dokaz je uske povezanosti s tržištem. Povećanje broja partnera svakog ZVI-ja pokazuje privlačnost i dugoročni potencijal EIT-ova modela. Do 2019. u suradnju sa ZVI-jima uključilo se više od 600 poduzeća, 250 visokih učilišta, 200 istraživačkih organizacija i više od 50 organizacija i tijela civilnog društva.

Zbog trajnih regionalnih razlika u uspješnosti u području inovacija EIT je 2014. pokrenuo regionalni program za inovacije (RPI) kako bi proširio svoj regionalni doseg na zemlje koje su skromni ili umjereni inovatori. U okviru RPI-ja EIT je proširio svoje aktivnosti diljem Europe i sad regijama sa slabim rezultatima u području inovacija nudi prilike da se uključe u aktivnosti trokuta znanja kao dio zajednice ZVI-jâ. To se odražava i u udjelu sredstava EIT-a dodijeljenih partnerima zemalja skupine EU-13 (koji je 2018. iznosio 8,3 % u usporedbi s 4,8 % u okviru Obzora 2020.).

Zajednica EIT-a diljem Europe

- Sjedišta ZOI-jâ EIT-a
- Kolokacijski centri ZOI-jâ EIT-a
- Subjekti EIT-a u okviru RIS-a

Slika 3: EIT u Europi, izvor: EIT, 2018.

EIT uspijeva ostati prilagodljiv te razvijati načela i pravila za uspješno upravljanje svojim ZOI-jima u okviru krovnog programa Obzor 2020. i u skladu s Uredbom o EIT-u. Njegova operativna neovisnost omogućuje mu da testira i djelotvorno provodi niz novosti u upravljanju korisnicima, npr. mehanizam financiranja na temelju konkurentnosti, ciljeve finansijske održivosti i posebne ključne pokazatelje uspješnosti.

1.3. Ključni izazovi

EIT je dio općeg okvirnog programa Obzor Europa koji, među ostalim, nastoji ostvariti učinak na znanost, gospodarstvo/tehnologiju i društvo kako bi se ojačao znanstveni i tehnološki temelj Unije; ostvarili strateški prioriteti Unije, poticala njezina konkurentnost u svim državama članicama, pa tako i konkurentnost industrije, te pridonijelo svladavanju globalnih izazova, uključujući ciljeve održivog razvoja. Temeljni je uvjet za uspjeh u tom radu zadovoljenje trajne potrebe za povećanjem inovacijskog kapaciteta diljem Unije. Tri su konkretna izazova s kojima se EU suočava, a koji će usmjeriti djelovanja EIT-a u razdoblju 2021.–2027. i koji se odražavaju u EIT-ovim općim ciljevima.

Kao prvo, rast današnjih gospodarstava sve više ovisi o vještinama i sposobnostima ljudi i organizacija da ideje pretvore u proizvode i usluge. Inovacijske vještine i poduzetnička kultura danas su najvažniji, posebno u području tehnologije i znanosti, ali sve više i u drugim disciplinama. Postoji velika potreba za dodatnim jačanjem inovacijskog kapaciteta visokih učilišta u Europi. EIT je u jedinstvenom položaju da to ostvari u okviru Obzora Europa.

Kao drugo, fizička blizina ključan je čimbenik koji omogućuje inovacije. Inicijative usmjerene na razvoj inovacijskih mreža i pružanje usluga koje podupiru stvaranje, razmjenu i prijenos znanja izrazito su važne za poticanje interakcija između poduzeća, akademske zajednice, istraživačkih organizacija, vlada i pojedinaca. Međutim, uspješnost u istraživanjima i inovacijama znatno se razlikuje unutar EU-a, što pokazuje godišnja Europska ljestvica uspjeha u inoviranju. Iznimno je važno da inovacije budu uključive i da proizlaze iz lokalnih potreba. Aktivnosti EIT-a usmjerene su na konkretna lokalna područja i zato doprinose jačanju lokalnih inovacijskih ekosustava.

Naposljeku, za uspjeh inovacijskih ekosustava potrebna je kombinacija znanja, infrastrukture i talenta. Potrebno je uspostaviti okvirne uvjete i snažne sinergije za suradnju europskih područja istraživanja, obrazovanja i inovacija kako bi se osiguralo pravilno i učinkovito ulaganje ograničenih resursa u istraživanja i inovacije. Produbljivanje integracije trokuta znanja putem postojećih i novih ZOI-ja dokazano potiče stvaranje okružja koje pogoduje inovacijama i vodeći je cilj EIT-a.

2. POVEĆANJE OČEKIVANJA: EIT U RAZDOBLJU 2021.–2027.

EIT će kao sastavni dio programa Obzor Europa doprinositi ispunjavanju njegovih općih ciljeva i prioriteta. ZOI-ji će biti dio institucionaliziranih europskih partnerstava, što znači da će se na njih primjenjivati niz načela i kriterija životnog ciklusa kako bi se osigurao koherentniji i otvoreniji pristup koji se temelji na učinku. Opći ciljevi EIT-a stoga odražavaju općenitu ulogu EIT-a u Obzoru Europa i njegov položaj u [stupu „Inovativna Europa”].

2.1. Ciljevi

Temeljna područja intervencije za EIT definirana su u [prijedlogu o Obzoru Europa]. EIT će i dalje podupirati svoje zajednice znanja i inovacija (ZOI) kako bi ojačao inovacijske ekosustave koji pomažu u suočavanju s globalnim izazovima. To će činiti poticanjem integracije obrazovanja, istraživanja i poslovanja, čime će stvarati okruženja koja pogoduju inovacijama, te promicanjem i podupiranjem novog naraštaja poduzetnika i poticanjem osnivanja inovativnih poduzeća u bliskoj sinergiji i komplementarnosti s Europskim vijećem za inovacije (EIC). Pritom će se posebno usmjeriti na:

- (1) jačanje održivih inovacijskih ekosustava diljem Europe;
- (2) poticanje inovacija i poduzetništva boljim obrazovanjem;
- (3) uvođenje na tržište novih rješenja za svladavanje globalnih izazova.

U skladu s izazovima s kojima se EIT suočava (opisanima u poglavlju 1.3.) te radi doprinosa prethodno navedenim temeljnim ciljevima koji su za EIT definirani u [prijedlogu o Obzoru Europa], posebni su ciljevi EIT-a za razdoblje 2021.–2027. sljedeći:

- (a) povećati učinak ZOI-jâ i integraciju trokuta znanja;
- (b) povećati inovacijske kapacitete sektora visokog obrazovanja promicanjem institucijskih promjena u visokim učilištima;
- (c) povećati svoj regionalni doseg kako bi se smanjile regionalne razlike u inovacijskom kapacitetu unutar EU-a.

2.2. Položaj u okviru Obzora Europa

Ispunjavanjem tih ciljeva EIT će doprinijeti općenitom ostvarenju učinka Obzora Europa na znanost, gospodarstvo/tehnologiju i društvo. Nastavit će jačati inovacijske ekosustave koji pomažu u svladavanju globalnih izazova tako što će poticati integraciju trokuta znanja u područjima djelovanja ZOI-jâ. Procesom strateškog planiranja u okviru Obzora Europa osigurat će se veća usklađenost aktivnosti EIT-a s drugim dijelovima tog programa. S obzirom na dosadašnje uspjehe EIT će imati važnu ulogu u stupu „Inovativna Europa”.

Za ostvarenje učinka **stupa [Inovativna Europa]** ključne će biti snažne sinergije između EIT-a i Europskog vijeća za inovacije. EIT i EIC provodit će komplementarne aktivnosti kako bi se pojednostavnilo pružanje potpore inovativnim pothvatima. Na temelju stručnog znanja

- jačati inovacijske ekosustave tako da i dalje podupire postojeće ZWI-je u svladavanju globalnih izazova integracijom trokuta znanja,
- utvrditi područja suradnje i promicati bolju suradnju ZWI-jâ na temama od strateške i političke važnosti,
- osigurati da ZWI-ji razviju i provedu strategiju za suradnju i stvaranje sinergija s relevantnim europskim partnerstvima i drugim relevantnim inicijativama i programima Unije,
- osigurati da ZWI-ji imaju uključiv pristup usmjeren na jačanje njihova odnosa s nacionalnim, regionalnim i lokalnim dionicima u području inovacija,
- osigurati veći regionalni učinak aktivnosti RPI-ja i njihovo potpuno uključenje u višegodišnje strategije ZWI-jâ,
- osnivati nove ZWI-je u odabranim tematskim područjima od strateške važnosti, počevši od ZWI-ja u području kulturne i kreativne industrije 2022.

3.2. Potpora inovacijskom kapacitetu visokog obrazovanja

Na temelju modela integracije trokuta znanja EIT pomaže riješiti stalno prisutan problem slabe povezanosti visokog obrazovanja, istraživanja i inovacija. Konkretnije, EIT je važan instrument za razvoj ljudskog kapitala jer je posebno usmjerен na poduzetničko obrazovanje. Međutim, njegov učinak zasad je ograničen na partnera ZWI-ja.

Radi šire potpore inovacijama visoka učilišta u Evropi trebaju uključiti inovativnost i poduzetništvo u svoj pristup obrazovanju, istraživanju i suradnji s poduzećima i širim lokalnim inovacijskim ekosustavom, uključujući civilno društvo.

Za veću inovativnost i poduzetništvo visokih učilišta kao organizacija potrebni su jasna strategija, metodološki okvir i resursi. Zbog svojeg iskustva EIT je u jedinstvenom položaju da pruži potporu razvoju poduzetničkog i inovacijskog kapaciteta visokih učilišta u okviru Obzora Europa.

EIT će aktivnosti provoditi preko ZWI-jâ, otvoreno i ciljano, radi povećanja inovacijskih kapaciteta visokog obrazovanja kako bi se u inovacijske lance vrijednosti i ekosustave uključio veći broj visokih učilišta. Te će aktivnosti dopunjavati rad EIT-a u području obrazovanja kao središnjeg dijela aktivnosti ZWI-jâ u integraciji trokuta znanja, i to tako što će biti otvoreni i pristupačnije za subjekte koji nisu partneri ZWI-jâ. Učinak EIT-a prelazio bi okvire ZWI-jâ i pridonio temeljnoj misiji EIT-a, odnosno poticanju održivog gospodarskog rasta i konkurentnosti jačanjem inovacijskih kapaciteta država članica, u skladu s ciljevima Obzora Europa u pogledu poticanja poduzetničkih i inovacijskih vještina u perspektivi cjeloživotnog učenja, uključujući povećanje kapaciteta visokih učilišta diljem Europe.

Potpore EIT-a temeljiti će se na inicijativama politike kao što su okviri HEInnovate⁴ i RIIA⁵, čija je vrijednost dokazana na nizu visokih učilišta i država članica diljem EU-a. EIT će

⁴ HEInnovate je okvir politike koji su razvili Europska komisija i OECD. On visokim učilištima nudi metodologiju za utvrđivanje područja u kojima trebaju dodatno razviti inovacijski kapacitet te za oblikovanje relevantnih strategija i mera kojima će se postići željeni učinak. HEInnovate se temelji na čvrstim metodološkim dokazima i osam područja za razvoj kapaciteta: vodstvo i upravljanje; digitalna transformacija; organizacijski kapacitet; prenošenje i stjecanje poduzetničkih vještina; priprema i podupiranje poduzetnika; razmjena znanja; internacionalizacija i mjerjenje učinka. OECD je objavio niz izvješća za pojedine zemlje s obzirom na HEInnovate; vidjeti niz studija OECD-a o vještinama na <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>

oblikovati aktivnosti potpore u bliskoj suradnji s Komisijom i pritom osigurati koherentnost i komplementarnost s relevantnim aktivnostima u okviru Obzora Europa, Erasmusa i drugih programa. Konkretni detalji provedbe i mehanizma provedbe razraditi će se i doraditi u prve tri godine te će se tijekom te pilot-faze pratiti i evaluirati prije dalnjeg unapređenja.

Uloga EIT-a bit će da usmjerava i koordinira provedbu i praćenje aktivnosti koje će voditi ZZI-ji. Posebna pozornost posvetit će se osiguravanju uključivog pristupa kako bi se privukla i visoka učilišta koja nisu partneri ZZI-ja, interdisciplinarnog i međusektorskog pristupa te veze s Komisijinom strategijom pametne specijalizacije, relevantnim tematskim platformama i EIT-ovim regionalnim programom za inovacije (RPI).

EIT će povezati svoju potporu razvoju inovacijskog kapaciteta visokog obrazovanja s oznakom EIT-a, koja se trenutačno dodjeljuje obrazovnim programima ZZI-jâ. Konkretnije, uključena visoka učilišta moći će upotrebljavati oznaku EIT-a. EIT će oznaku EIT-a proširiti i na aktivnosti cjeloživotnog učenja kojima se obuhvaća šira ciljna skupina studenata, polaznika obrazovanja odraslih i ustanova (uključujući ustanove za strukovno obrazovanje i ospozobljavanje) izvan ZZI-jâ. Primjena oznake izvan zajednice EIT-a imat će veći učinak strukturiranja na svim razinama (na individualnoj razini, na razini programa i institucije).

EIT će se posebno usmjeriti na visoka učilišta iz zemalja koje su umjereni ili skromni inovatori te na druge manje uspješne regije koje žele povećati svoj inovacijski otisak i ojačati strategije pametne specijalizacije. EIT će toj mjeri dodijeliti najmanje 25 % ukupnog proračuna dodijeljenog za te aktivnosti.

EIT će:

- u suradnji s Komisijom osmišljavati i pokretati aktivnosti za potporu razvoju inovacijskog kapaciteta visokog obrazovanja, koje će se od 2021. provoditi preko ZZI-jâ,
- uvesti program informiranja kako bi potaknuo visoka učilišta iz zemalja koje su umjereni i skromni inovatori da razviju svoje inovacijske kapacitete,
- uključenim visokim učilištima pružati posebne smjernice, stručno znanje i mentorstvo,
- ojačati i proširiti doseg oznake EIT-a izvan ZZI-jâ kako bi se obuhvatila i visoka učilišta uključena u to djelovanje.

3.3. Međusektorske aktivnosti EIT-a

(1) Komunikacija

EIT će poboljšati svoju komunikaciju i vidljivost. Zbog sve većeg broja ZZI-ja i novog djelovanja za potporu poduzetničkom razvoju visokih učilišta EIT će nastojati povećati svoju prepoznatljivost kao kvalitetnog inovacijskog brenda. Upravljanje tim brendom i bolja komunikacija ključni su, pogotovo za građane, jer su inovacije proizile iz EIT-a jedan od dokaza konkrenog učinka ulaganja EU-a unutar europskog okvirnog programa za istraživanja i inovacije. EIT će za svoje glavne dionike (visoka učilišta, istraživačke organizacije,

⁵ Evropska komisija izradila je okvir za procjenu učinka regionalnih inovacija (RIIA) kao prvi korak u usmjeravanju procjene inovacijskog učinka sveučilišta na temelju studija slučaja temeljenih na parametrima. Procjena inovacijskog učinka, npr. u okviru RIIA, mogla bi biti povezana s instrumentima financiranja temeljenima na inovacijskoj uspješnosti na regionalnoj razini, nacionalnoj razini ili razini EU-a.

poduzeća itd.) primijeniti poboljšanu strategiju brendiranja u svim državama članicama i šire, u skladu s komunikacijskim pristupom Obzora Europa.

Kako bi osigurao bolje širenje i razumijevanje prilika koje nudi, EIT će razmotriti unapređenje smjernica i pomoći kad je riječ o sudjelovanju u njegovim ZZI-jima diljem Europe oslanjajući se na postojeće informacijske mreže u Europi.

Kako bi se o projektima koji se financiraju i pozivima za EIT (i ZZI-je) informirala velika zajednica dionika u trokutu znanja na razini EU-a, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, pozivi i projekti objavljuvati će se i na europskom portalu „Funding & Tender Opportunities“ u okviru Obzora Europa.

EIT će najmanje dvaput godišnje organizirati redovite sastanke skupine predstavnika država članica i službi povezanih s Komisijom kako bi osigurao odgovarajuću komunikaciju i protok informacija s državama članicama i na razini EU-a te kako bi ih informirao o rezultatima i postignućima aktivnosti koje financira. Skupina predstavnika država članica osigurava odgovarajuću potporu za povezivanje aktivnosti koje financira EIT s nacionalnim programima i inicijativama, uključujući moguće nacionalno sufinanciranje tih aktivnosti.

EIT će nastaviti voditi Forum dionika EIT-a i dodjeljivati nagrade EIT-a kako bi promicao interakciju s europskim dionicima trokuta znanja i prepoznao poduzetnike i inovatore s najvećim potencijalom u Europi.

EIT će nastaviti usmjeravati zajednicu bivših polaznika EIT-a⁶ i pružati joj strateške smjernice (u suradnji s odborom bivših polaznika EIT-a) kako bi ostvarila što veći učinak na poduzetništvo i društvo te kako bi njezini članovi ostali uključeni u aktivnosti koje EIT podupire. U razdoblju od 2021. do 2027. ta će zajednica nastaviti rasti te će bivši polaznici sudjelovati i u djelovanjima za potporu inovacijskim kapacitetima visokih učilišta.

(2) *Utvrđivanje i razmjena dobre prakse s dionicima*

EIT ima ključnu ulogu u širenju dobre prakse i stečenih saznanja. ZZI-ji i projekti kojima se podupiru inovacije i poduzetnički kapacitet visokih učilišta vrijedan su izvor saznanja i eksperimentalnog učenja za oblikovatelje politika jer pružaju primjere dobre prakse i potporu za razvoj i provedbu politika EU-a u njihovim tematskim područjima.

Dosad se dobra praksa i saznanja stečena preko ZZI-jâ nisu dovoljno dobro kodificirali ni djelotvorno širili. Kao partner u znanju koji podupire oblikovatelje politika i čitavu inovacijsku zajednicu EIT će nastaviti razvijati svoju ulogu inovacijskog instituta koji može prepoznavati, analizirati, kodificirati i razmjenjivati inovativnu praksu, spoznaje i rezultate aktivnosti koje financira (obrazovanje i osposobljavanje, potpora inovacijama, potpora poduzetništvu) te se pobrinuti da se oni iskoriste u većem opsegu. Ta će se aktivnost temeljiti na vezama i sinergijama s drugim inicijativama u [stupu Inovativna Europa] [prijedloga o Obzoru Europa].

(3) *Međunarodna suradnja*

Djelujući u okviru Uredbe o EIT-u, EIT će nastojati povećati učinak svojih aktivnosti kroz međunarodnu suradnju te će koordinirati međunarodne aktivnosti ZZI-jâ koje podupire.

⁶ Zajednica bivših polaznika EIT-a okuplja poduzetnike i pokretače promjena koji su sudjelovali u obrazovnom ili poduzetničkom programu nekog ZZZI-ja. To je mreža s više od 5 000 članova.

Pritom će se uskladiti s relevantnim ciljevima industrijske politike Europske unije i s njezinim prioritetima u području istraživanja i inovacija te će osigurati europsku dodanu vrijednost.

U međunarodnoj suradnji EIT će se u savjetovanju s Komisijom usmjeriti na djelotvorno svladavanje globalnih društvenih izazova, doprinos relevantnim međunarodnim inicijativama i postizanju ciljeva održivog razvoja, osiguravanje pristupa talentima te povećanje ponude i potražnje za inovativnim rješenjima. EIT i ZZI-ji planirat će i provoditi svoje međunarodne aktivnosti u bliskoj suradnji s Komisijom, u skladu s pristupom Obzora Europa i drugih relevantnih politika EU-a te pod nadzorom Upravnog odbora EIT-a.

EIT će:

- poboljšati svoju vidljivost za glavne dionike u državama članicama jačanjem strategije brendiranja,
- osigurati vidljivost potpore Europske unije,
- istražiti iskoristivost postojećih informacijskih mreža EU-a i koordinirati njihove aktivnosti kako bi se za potencijalne partnere EIT-ovih ZZZI-ja osigurali bolji savjeti i smjernice,
- organizirati redovite sastanke skupine predstavnika država članica radi djelotvorne komunikacije i protoka informacija s državama članicama,
- povećati vidljivost svojih mjera u javnosti i svojoj zajednici dionika putem Foruma dionika, nagrada EIT-a i zajednice bivših polaznika EIT-a,
- prepoznavati, kodificirati i djelotvorno razmjenjivati saznanja i primjere dobre prakse proizišle iz aktivnosti koje financira; surađivati s tijelima država članica EU-a na nacionalnoj i regionalnoj razini, uspostaviti strukturiran dijalog i uskladiti rad u svrhu prepoznavanja, razmjene i širenja dobre prakse i saznanja,
- razraditi opće smjernice za međunarodnu suradnju EIT-a i ZZZI-jâ pod nadzorom Upravnog odbora EIT-a, u skladu sa strategijom Komisije za međunarodnu suradnju u području istraživanja i inovacija i u savjetovanju s nadležnim službama Komisije.

3.4. Provedba u praksi

U ovom odjeljku navodi se niz mjera za prilagodbu i poboljšanje dosadašnjeg funkciranja EIT-a i ZZZI-jâ. Kako bi osigurao da ZZZI-ji provode te mjere, djelotvoran i strateški Upravni odbor EIT-a pratit će njihovu provedbu na razini EIT-a te osigurati potrebne poticaje i kontrolu, među ostalim putem postupka dodjele sredstava.

(4) Operativni model ZZZI-jâ

Radi što veće uspješnosti i učinka ZZZI-ja EIT će im pružiti operativne smjernice i pratiti njihovu usklađenost s načelima dobrog upravljanja te načelima i kriterijima utvrđenima za europska partnerstva u Uredbi o Obzoru Europa, kao i usklađenost s prioritetima Obzora Europa.

Mjere kojima se osigurava postojana otvorenost ZZZI-jâ i transparentnost u provedbi posebno će se poboljšati uključivanjem zajedničkih odredbi za nove članove koji dodaju vrijednost partnerstvima. ZZZI-ji će svoje aktivnosti provoditi potpuno transparentno. ZZZI-ji će ostati dinamična partnerstva kojima se na temelju izvrsnosti i strateške prikladnosti mogu pridružiti novi partneri, uključujući sve brojnije MSP-ove. Kako bi se ograničila koncentracija financiranja i osiguralo da aktivnostima ZZZI-jâ pridonese šira mreža partnera, postupak za pripremu poslovnog plana (uključujući utvrđivanje prioriteta, odabir aktivnosti i dodjelu

sredstava) bit će transparentniji i uključiviji. Osim toga, ZZI-ji će povećati udio poziva, posebno poziva za inovacijske projekte koji su otvoreni trećim stranama. Zahvaljujući svim tim mjerama povećat će se broj subjekata koji sudjeluju u aktivnostima ZZI-jâ. Naposljetku, ZZI-ji bi u svojim redovnim izvješćima trebali izvješćivati o uključivanju novih partnera.

Budući da ZZI-ji djeluju duž cijelog inovacijskog lanca vrijednosti, osigurat će odgovarajuću ravnotežu aktivnosti povezanih s obrazovanjem, poduzetništvom i inovacijama u svojem portfelju poslovnog plana. Rad ZZI-jâ provodit će se unutar racionalne, učinkovite i ekonomične strukture koja će administrativne i opće troškove zadržati na najmanjoj mogućoj razini. EIT će osigurati da ZZI-ji ostvare očekivane učinke putem širokog raspona aktivnosti utvrđenih u njihovim poslovnim planovima, koje djelotvorno podupiru ispunjavanje njihovih ciljeva.

Ispunjavanje obveza svakog partnera ZZI-ja tijekom ugovornog trajanja inicijative osigurat će se redovitim praćenjem stvarnog doprinosa partnera u odnosu na prvotno preuzete obveze. EIT će osigurati da ZZI-ji imaju uspostavljen sustav upravljanja rizicima za slučaj da neki partneri ne mogu ispuniti svoje prvotne obveze.

EIT će:

- osiguravati da ZZI-ji primjenjuju stroga načela otvorenosti i transparentnosti, posebno u odabiru novih partnera i postupku za pripremu poslovnih planova,
- osiguravati da je provedba ZZI-jâ potpuno u skladu s odgovarajućim zahtjevima koji proizlaze iz Uredbe o Obzoru Europa,
- osigurati odgovarajuću ravnotežu među aktivnostima trokuta znanja u poslovnim planovima,
- osigurati da ZZI-ji imaju što niže administrativne troškove,
- osigurati da postojećih osam ZZI-ja prijeđe na ispunjavanje novih provedbenih kriterija Obzora Europa za europska partnerstva.

(5) Model financiranja ZZI-jâ

Na temelju racionalnog i pojednostavljenog modela financiranja EIT će povećati učinak i doprinos ZZI-jâ postizanju ciljeva programa Obzor Europa. EIT će prilagoditi svoj model financiranja kako bi njegova potpora imala veću dodanu vrijednost. Poboljšanja će provesti u četirima glavnim područjima.

Kao prvo, EIT će uvesti stopu sufinanciranja kako bi povisio privatna i javna ulaganja. Prilagodba modela financiranja olakšat će ZZI-jima da postanu finansijski održivi. Potaknut će ih da tijekom trajanja svojih okvirnih sporazuma o partnerstvu u svojim poslovnim planovima postupno smanjuju udio EIT-ova financiranja i povećavaju udio sufinanciranja iz drugih izvora. Fiksne stope sufinanciranja postupno će se smanjivati, a primjenjivat će se u svim fazama životnog ciklusa ZZI-jâ (fazi osnivanja, fazi nadogradnje, fazi zrelosti i isteka dodjele sredstava EIT-a) kako je prikazano u nastavku.

	Faza osnivanja	Faza nadogradnje	Faza zrelosti	Istek dodjele sredstava EIT-a
Godina	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 – 15

Stopa sufinanciranja EIT-a	do 100 %	do 80 %	do 70 %	50 % u 12. godini, potom smanjenje od 10 % godišnje
-----------------------------------	----------	---------	---------	---

Slika 4: Stopo stopa sufinanciranja EIT-a za razdoblje 2021.-2027.

Kao drugo, sadašnji postupak dodjele bespovratnih sredstava više će se usmjeriti na konkurentnost i rezultate te na višegodišnje dodjele bespovratnih sredstava. Upravni odbor EIT-a osigurat će jače poticaje ZZI-jima, posebno na temelju njihovih pojedinačnih rezultata, kako bi ostvarili što veći učinak. EIT će stoga izmijeniti svoje odredbe o financiranju na temelju konkurentnosti kako bi povećao svoj učinak u okviru Obzora Europa.

Kao treće, EIT će primjenjivati stroga pravila za jačanje mehanizma preispitivanja prije isteka prvih sedam godina rada svakog ZZZI-ja. To preispitivanje u sredini provedbenog razdoblja, koje treba provesti uz pomoć vanjskih stručnjaka, trebalo bi biti u skladu s najboljom međunarodnom praksom te s kriterijima Obzora Europa za praćenje i evaluaciju europskih partnerstava i trebalo bi se provesti prije isteka početnog sedmogodišnjeg razdoblja. Na temelju tog preispitivanja Upravni odbor odlučuje hoće li nastaviti finansijski doprinos ZZZI-ju ili ga prekinuti (odnosno ne produžiti okvirni sporazum o partnerstvu s tim ZZZI-jem) i preusmjeriti sredstva aktivnostima s boljim rezultatima.

Naposljeku, EIT će i dalje težiti pojednostavljenju kako bi izbjegao nepotrebno administrativno opterećenje⁷ ZZZI-jâ, što će im omogućiti brzu i učinkovitu provedbu godišnjih poslovnih planova i višegodišnjih strategija. To će uključivati upotrebu jednokratnih iznosa ili jediničnih troškova za relevantne aktivnosti ZZZI-jâ. Osim toga, radi boljeg planiranja upotrebe resursa, posebno za inovacijske aktivnosti, te kako bi se partnere sudionika u aktivnostima ZZZI-jâ potaknulo na preuzimanje obveza i dugoročno ulaganje, EIT će sa ZZZI-jima prema potrebi potpisati višegodišnje sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru zasebnih okvirnih sporazuma o partnerstvu. Ti višegodišnji sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava ne bi trebali trajati više od tri godine.

EIT će:

- provesti novi model financiranja osmišljen kako bi potaknuo partnere ZZZI-jâ na preuzimanje obveza,
- neprestano poboljšavati model financiranja pojednostavljenjem izvješćivanja ZZZI-jâ i, bude li to primjерено, s njima potpisati višegodišnje sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru zasebnih okvirnih sporazuma o partnerstvu,
- prilagoditi postupak dodjele bespovratnih sredstava na temelju konkurentnosti kako bi nagradivao uspješnost i rezultate,
- pojačati sveobuhvatno preispitivanje uspješnosti svakog ZZZI-ja prije isteka sedme godine njegova rada kako bi se poduprla odluka Upravnog odbora o nastavku ili prekidu finansijske potpore koju taj ZZZI prima, u skladu s okvirom Obzora Europa za europska partnerstva.

⁷ Konkretnije, godišnje izvješćivanje o komplementarnim aktivnostima ZZZI-jâ obustavilo bi se u skladu s preporukom Revizorskog suda iz njegova tematskog izvješća iz 2016. (preporuka 1., str. 51.).

(6) *Odnosi EIT-a sa ZZI-jima nakon prestanka okvirnog sporazuma o partnerstvu*

Na temelju detaljne neovisne studije u suradnji s Komisijom EIT će do kraja 2023. definirati svoje odnose sa ZZZI-jima koji će u programskom razdoblju 2021.–2027. prestatim primati bespovratna sredstva za potporu. Ovisno o ishodu konačnog preispitivanja EIT može sa svakim ZZZI-jem sklopiti „memorandum o suradnji” kako bi se suradnja nastavila i nakon prestanka okvirnog sporazuma o partnerstvu. Taj bi memorandum trebao uključivati, među ostalim, prava i obveze povezane s:

- upotrebo brenda EIT-a, sudjelovanjem u dodjelama nagrada EIT-a i drugim inicijativama koje EIT organizira,
- upotrebo označenih EIT-a za programe obrazovanja i osposobljavanja,
- sudjelovanjem u konkurentnim pozivima EIT-a za aktivnosti među ZZZI-jima i dijeljenje usluga,
- odnosima sa zajednicom bivših polaznika EIT-a.

EIT će:

- odrediti opća načela za odnose sa ZZZI-jima nakon prestanka okvirnog sporazuma o partnerstvu, u skladu s okvirom Obzora Europa za europska partnerstva,
- podložno pozitivnom ishodu konačnog preispitivanja i odluci Upravnog odbora EIT-a sklapati memorandume o suradnji sa ZZZI-jima kako bi ih zadržao kao aktivne članove svoje zajednice.

3.5. Sinergije i komplementarnosti s drugim programima

Zahvaljujući širokom opsegu djelovanja i njegovo posebnoj ulozi EIT je u dobrom položaju za stvaranje sinergija i komplementarnosti s drugim programima ili instrumentima EU-a, među ostalim jačanjem potpore ZZZI-jima u provedbi i planiranju aktivnosti. U nastavku je popis konkretnih primjera srednjoročnog i dugoročnog doprinosa EIT-a sinergijama izvan okvira Obzora Europa.

Erasmus

- Erasmus i EIT uspostaviti će sinergije između svojih zajednica. Njihova suradnja bit će usmjerena na to da se sudionicima programa Erasmus na visokim učilištima koja su partneri ZZZI-ja omogući pristup ljetnim školama ZZZI-jâ ili drugim relevantnim aktivnostima osposobljavanja (npr. u području poduzetništva i upravljanja inovacijama) te na uspostavu kontakata s mrežom bivših polaznika ZZZI-ja.
- Aktivnosti suradnje mogu uključivati i osposobljavanje koje EIT ili ZZZI-ji izvode za akademsko osoblje (sa svih visokih učilišta, ne samo ZZZI-ja) za kurikulume koji uključuju poduzetništvo i inovacije te testiranje, uvođenje i širenje inovativnih praksi unutar mreža Erasmusa (npr. udruženja znanja između visokih učilišta i poduzeća) koja provode ZZZI-ji i obratno.
- Kad god to bude moguće, stvarati će se sinergije s inicijativom europskih sveučilišta, što bi moglo doprinijeti usustavljanju EIT-ovih obrazovnih aktivnosti.

Program Digitalna Europa (DEP)

- Kolokacijski centri ZZZI-ja surađivat će s europskim centrima za digitalne inovacije radi potpore digitalnoj transformaciji industrije i organizacija javnog sektora.

- Istražit će se kako ZZZI-ji mogu iskoristiti infrastrukture i kapacitete razvijene u okviru DEP-a (npr. podatkovne resurse, knjižnice algoritama za umjetnu inteligenciju, centre za kompetencije u području računalstva visokih performansi u državama članicama) u obrazovanju i osposobljavanju te za potrebe testiranja i demonstracija u inovacijskim projektima.

Fondovi kohezijske politike (posebno Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond)

- ZZZI-ji EIT-a promicat će putem svojih kolokacijskih centara i subjekata RPI-ja regionalnu i međuregionalnu suradnju dionika trokuta znanja (obrazovanje, istraživanje, poslovanje) i upravljačkih tijela, u sinergiji s međuregionalnom suradnjom i ulaganjima duž lanaca vrijednosti u povezanim prioritetnim područjima pametne specijalizacije te s radom tematskih platformi za pametnu specijalizaciju. EIT će razmotriti i može li razmjenom najbolje prakse pridonijeti inicijativama za razvoj vještina u okviru fondova kohezijske politike.
- ZZZI-ji EIT-a promicat će suradnju s platformama za pametnu specijalizaciju, posebno za projekte s iskustvom u radu s upravljačkim tijelima fondova kohezijske politike, i to kako bi se omogućile sinergije između sredstava EIT-a, fondova kohezijske politike i drugih europskih, nacionalnih i/ili regionalnih programa.

InvestEU

- ZZZI-ji EIT-a nastojat će surađivati sa Savjetodavnim centrom za InvestEU kako bi se osigurala tehnička pomoć i podrška za pothvate koje ZZZI-ji podupiru u području pripreme, razvoja i provedbe projekata.
- U bliskoj suradnji sa službama Komisije doprinosit će portalu InvestEU kako bi ulagače približili pothvatima koje ZZZI-ji podupiru.

Kreativna Europa

- Novi program Kreativna Europa bit će posebno važan za aktivnosti budućeg ZZZI-ja u području kulturne i kreativne industrije. Sinergije i komplementarnosti s programom razvijat će se u područjima kao što su kreativne vještine, zapošljavanje i poslovni modeli.

Program za jedinstveno tržište (COSME)

- ZZZI-ji će nastojati surađivati s Europskom poduzetničkom mrežom (EEN) i njezinim sektorskim skupinama kako bi olakšali suradnju među poduzećima, prijenos tehnologije i partnerstva za inovacije za poduzetnike koji žele razviti svoje aktivnosti diljem EU-a i šire. Organizacije EEN-a promicat će aktivnosti ZZZI-ja među svojim klijentima koji su mala i srednja poduzeća. EIT će razmotriti suradnju programa mobilnosti za poboljšanje poduzetničkih vještina novih poduzetnika.

4. RESURSI

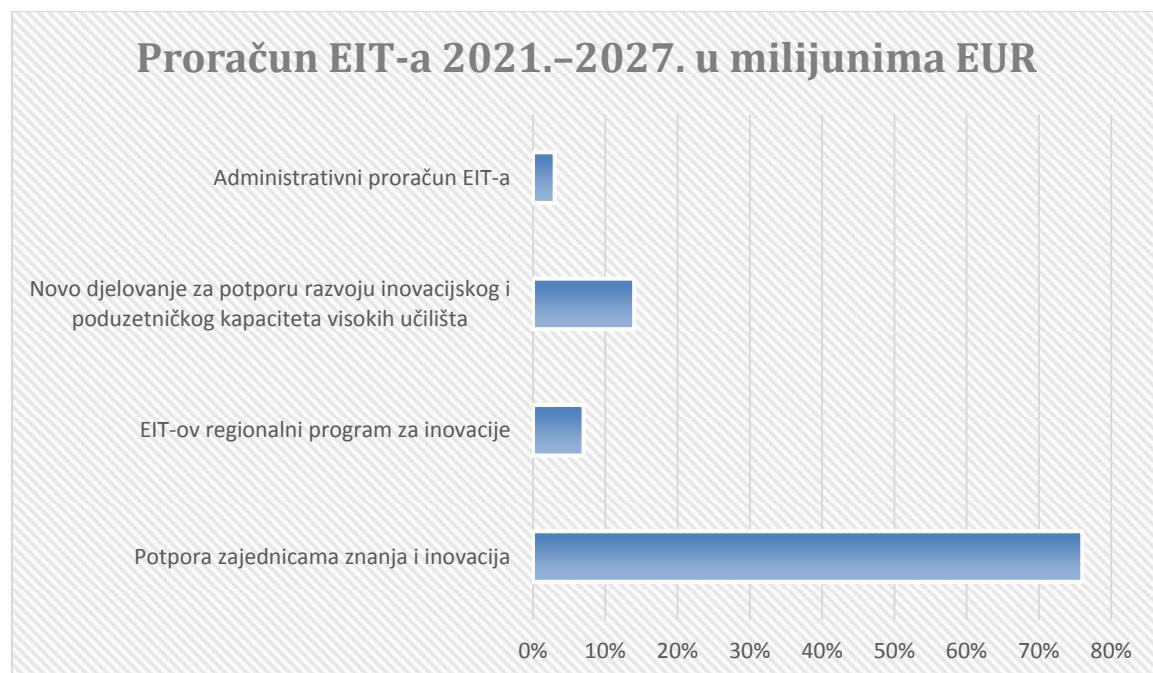
4.1. Proračunske potrebe

Proračunske potrebe EIT-a za razdoblje od 2021. do 2027. iznose [3 000] milijuna EUR i temelje se na tri glavne komponente: 1. rashodima za postojećih osam ZZZI-ja (uzimajući u obzir da za njih tri okvirni sporazumi o partnerstvu istječu 2024.) i osnivanju dvaju novih ZZZI-ja (2022. i 2025.); 2. uvođenju novog djelovanja EIT-a za potporu i koordinaciju i 3. administrativnim rashodima.

Za financiranje postojećih i novih ZZI-ja predviđeno je oko [2 500] milijuna EUR (83,3 % ukupnog proračuna EIT-a), što uključuje [200] milijuna EUR za regionalni program za inovacije. Uvođenjem stope sufinanciranja očekuje se da će ZZI-ji mobilizirati dodatnih [1 500] milijuna EUR iz drugih javnih i privatnih izvora. Proračun za osnivanje dvaju novih ZZI-ja (prvi 2022., drugi 2025.) iznosit će oko [300] milijuna EUR. EIT bi mogao osnovati još ZZI-ja ako za to postanu dostupna dodatna proračunska sredstva povrh sredstava predviđenih za EIT.

Osim toga, EIT će uvesti novo djelovanje za potporu razvoju poduzetničkog i inovacijskog kapaciteta visokih učilišta. Za to će djelovanje biti potrebne usluge horizontalnog upravljanja projektima i praćenja projekata. Za provedbu tih aktivnosti potrebno je oko [400] milijuna EUR iz proračuna EIT-a (najviše 14 %), pri čemu je za fazu osnivanja (prve tri godine) namijenjeno [120] milijuna EUR, a ostatak je namijenjen za fazu rasta (posljednje četiri godine).

EIT će i dalje biti racionalna i dinamična organizacija. Administrativni rashodi, koji pokrivaju plaćanja potrebnog osoblja te administrativne, infrastrukturne i operativne troškove povećat će se, ali u prosjeku neće premašiti 3 % proračuna EIT-a. Dio administrativnih rashoda pokriva Mađarska osiguravanjem besplatnog uredskog prostora do kraja 2029. Na temelju toga administrativni rashodi za razdoblje od 2021. do 2027. iznosit će približno 73 milijuna EUR. Raščlamba proračuna prikazana je u nastavku:

4.2. Učinak (praćenje i evaluacija)

Mjerenje učinka EIT-a tijekom sljedećeg programskog razdoblja stalno će se poboljšavati na temelju dosadašnjih saznanja i stečenog iskustva. EIT će primijeniti okvir za evaluaciju, izvješćivanje i praćenje kojim osigurava koherentnost s općenitim pristupom za Obzor Europa i omogućuje fleksibilnost. Konkretnije, poboljšat će se kanali za međusobne konzultacije Komisije, EIT-a i ZZZI-jâ radi dosljednog, koherentnog i učinkovitog usmjeravanja na ciljeve.

Evaluacija

Periodične evaluacije aktivnosti EIT-a, uključujući aktivnosti kojima se upravlja putem ZZI-jâ, Komisija će provesti u skladu s Uredbom o EIT-u i Uredbom o Obzoru Europa. U tim će se evaluacijama aktivnosti EIT-a, uključujući ZZI-je, ocjenjivati s obzirom na djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, koherentnost i dodanu vrijednost EU-a. Evaluacije će se temeljiti na neovisnim vanjskim evaluacijama, a njihovi rezultati uključit će se u srednjoročne i *ex post* evaluacije programa Obzor Europa. Osim toga, EIT će provesti temeljito preispitivanje svakog ZZI-ja prije kraja njegove sedme i četrnaeste godine rada u skladu s okvirnim sporazumom o partnerstvu.

Izvješćivanje i praćenje

Praćenje operativne uspješnosti ZZI-ja i njihovih rezultata te izvješćivanje o njima bit će jedna od primarnih zadaća EIT-a, a provodit će se u suradnji sa zajedničkim centralnim službama za Obzor Europa. Sustav izvješćivanja i praćenja za ZZI-je bit će uključen u općeniti sustav praćenja za Obzor Europa, posebno provedbom zajedničkih podatkovnih modela, uključujući prikupljanje podataka. Komisija će sudjelovati u oblikovanju svih relevantnih pokazatelja i alata za praćenje učinka koje EIT osmisli ili primijeni kako bi se osigurale kompatibilnost i dosljednost s cjelokupnim sustavom praćenja Obzora Europa, uključujući ključne smjerove učinaka, okvir kriterija za europska partnerstva i strateško planiranje. Osim toga, EIT će uzeti u obzir primjenu metodologije Inovacijskog radara u okviru Obzora Europa te će razmotriti na koji bi način ZZI-ji mogli iskoristiti Inovacijski radar za poboljšanje svojih aktivnosti praćenja.

EIT će općenito biti odgovoran za redovito praćenje operativne uspješnosti ZZI-jâ te za kontinuirano prilagođavanje svojih sustava praćenja u skladu s okvirom za praćenje i izvješćivanje Obzora Europa za europska partnerstva te u suradnji sa zajedničkim korporativnim službama za Obzor Europa. Rezultati tog praćenja upotrijebit će se za postupke poslovnog planiranja ZZI-jâ, u donošenju odluka EIT-a o dodjeli proračunskih sredstava te u pripremi okvirnih sporazuma o partnerstvu čiji će korisnici biti ZZI-ji.

Očekuje se da će aktivnosti EIT-a, uključujući one kojima se upravlja preko ZZI-jâ, imati:

- (1) *gospodarski/inovacijski učinak*, tako da utječu na osnivanje i rast poduzeća, oblikovanje novih inovativnih rješenja za svladavanje globalnih izazova, posredno i neposredno stvaranje radnih mesta te mobilizaciju drugih javnih i privatnih ulaganja;
- (2) *znanstveni i obrazovni učinak*, tako da jačaju ljudski kapital u području istraživanja i inovacija, poboljšavaju inovacijske i poduzetničke vještine pojedinaca i organizacija te u društvu otvoreno potiču širenje znanja i inovacija;
- (3) *društveni učinak*, tako da pridonose ostvarenju prioriteta politike EU-a u području klimatskih promjena, energetike, sirovina, zdravlja ili hrane inovativnim rješenjima i suradnjom s građanima i krajnjim korisnicima te povećavaju upotrebu tih inovativnih rješenja u društvu.

U tablici u nastavku naveden je neiscrpan popis pokazatelja upravljanja i njihovih ciljeva koje bi EIT pratilo u razdoblju 2021.–2027. Ti su pokazatelji glavne ulazne i izlazne smjernice za praćenje ostvarivanja ključnih ciljeva EIT-a za razdoblje 2021.–2027., kao što su poticanje inovacija i poduzetništva boljim obrazovanjem, povećanje regionalnog učinka i otvorenosti

prema potencijalnim partnerima i dionicima te uvođenje na tržiste inovativnih rješenja za svladavanje globalnih izazova.

EIT će s Komisijom u skladu s razvojem okvira pokazatelja programa za Obzor Europa utvrditi dodatne pokazatelje, uključujući pokazatelje društvenog učinka u područjima aktivnosti ZZI-jâ. Ti će novi pokazatelji odražavati opći pristup za doprinos europskih partnerstava znanstvenom, gospodarskom i društvenom učinku. Općenito, cilj usklađivanja pokazatelja učinka s okvirom za Obzor Europa bit će praćenje napretka u ostvarivanju zadanih ciljeva kroz vrijeme. Time će se osigurati komparativna baza dokaza o rezultatima i učincima ZZI-jâ u usporedbi s ostatkom programa. Osim toga, EIT će osigurati da sustav praćenja obuhvati napredak u vezi s aktivnostima specifičnima za model ZZI-ja, kao što su integracija trokuta znanja i poduzetničke vještine. Ti će dodatni pokazatelji služiti za praćenje napretka i učinka kroz vrijeme. Naprimjer, pokazatelji za aktivnosti EIT-a povezane s obrazovanjem (uključujući aktivnosti potpore kapacitetima visokih učilišta) služit će za praćenje stjecanja vještina (kratkoročno), razvoja karijera (srednjoročno) i uvjeta rada osoblja (dugoročno), uključenosti visokih učilišta i poboljšanja njihovih kapaciteta (kratkoročno) ili uloge i rezultata visokih učilišta u lokalnim inovacijskim ekosustavima (srednjoročno i dugoročno).

Pokazatelji upravljanja EIT-a	Cilj za 2023. (početno stanje 2020.)	Cilj za 2027. (početno stanje 2020.)
Broj subjekata/organizacija koji sudjeluju u aktivnostima EIT-a i ZZI-jâ	povećanje od 20 %	povećanje od 50 %
Broj inovacija (proizvoda i usluga) uvedenih na tržiste	1 500	4 000
Broj visokih učilišta uključenih u aktivnosti EIT-a i ZZI-jâ	300, od čega 100 iz novog djelovanja u području obrazovanja	750, od čega 450 iz novog djelovanja u području obrazovanja
Broj studenata uključenih u obrazovne aktivnosti EIT-a i ZZI-jâ	10 000	30 000
Broj novoosnovanih poduzeća koja primaju potporu	300	700
Sufinanciranje ZZI-jâ	700 milijuna EUR	1 500 milijuna EUR
Broj subjekata/organizacija koji sudjeluju u aktivnostima EIT-a i ZZI-jâ iz regija koje nisu obuhvaćene kolokacijskim centrima	povećanje od 50 %	povećanje od 100 %

EIT će osigurati da se podaci koje prikuplja svojim unutarnjim sustavom praćenja, uključujući rezultate ZZI-jâ, potpuno integriraju u opći sustav Obzora Europa za upravljanje podacima. Osigurat će i da detaljne informacije koje proizlaze iz njegova postupka praćenja i evaluacije budu pravodobno dostupne i da im se može pristupiti putem zajedničke elektroničke baze podataka o provedbi programa Obzor Europa. Osim toga, EIT će osigurati posebno izvješćivanje o kvantitativnim i kvalitativnim učincima, uključujući finansijske doprinose iz preuzetih obveza i one stvarno osigurane.

EIT će:

- poboljšati svoje postojeće sustave praćenja i uvesti okvir za izvješćivanje i praćenje koji će uključivati pokazatelje učinka, u skladu s ključnim smjerovima učinka [programa Obzor Europa],
- redovito pratiti operativnu uspješnost ZBI-ja i njihove rezultate, postignuća i napredak učinka u skladu s [okvirom Obzora Europa],
- osigurati razvoj posebnih društvenih pokazatelja u područjima djelovanja ZBI-jâ i redovito ih pratiti u skladu s okvirom Obzora Europa za društveni učinak,
- osigurati izvješćivanje o kvantitativnim i kvalitativnim učincima, uključujući izvješćivanje o finansijskim doprinosima,
- osigurati pristup rezultatima i projektnim podacima ZBI-jâ te ih integrirati u opći sustav Obzora Europa za upravljanje podacima i izvješćivanje.

- Znatan udio regionalnih prioriteta pametne specijalizacije u Europi odnosi se na kulturu iz različitih perspektiva (npr. kulturnu baštinu, kreativnu industriju itd.). S obzirom na važnost kulture i kreativnosti u gospodarskom i socijalnom razvoju gradova i regija te na njihovu sposobnost da doprinesu smanjenju razlika u Europi, ZZZI u području kulturne i kreativne industrije ima velik potencijal.

Izazovi povezani sa **zapošljavanjem, gospodarskom otpornosti i pametnim rastom u Europi** uključuju gospodarska pitanja kao što su nezaposlenost (osobito nezaposlenost mladih) i globalna konkurencija.

- Tržišna je koncentracija visoka: približno 50 % ukupnog prometa i dodane vrijednosti stvara se u Njemačkoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Francuskoj.
- Digitalizacija i globalizacija izazov su za europske industrije i snažno utječe na načine na koje umjetnici proizvode i distribuiraju svoja djela i povezuju se s publikom. Krah tržista DVD-a, nova očekivanja potrošača i nezaustavljiva snaga američkih studija u paru s rastom globalnih digitalnih divova kao što su Amazon, iTunes, Google i Netflix utjecali su na tradicionalni lanac vrijednosti.

Naposljetku, uloga **Europe kao globalnog dionika** uključuje potrebu za boljim širenjem kulturnog sadržaja koji nastaje u Europi. Europa treba ostati konkurentna u globalnoj digitalnoj utrci u stvaranju novih tehnologija (npr. umjetna inteligencija, internet stvari, lanci blokova) za koje je kulturna i kreativna industrija važan proizvođač sadržaja, proizvoda i usluga. Osim toga, na globalnoj razini kulturna i kreativna industrija (npr. dizajn, arhitektura itd.) aktivno doprinose održivom razvoju i potiču zelene inovacije, a kulturni sadržaji (književnost, film i umjetnost) mogu skretati pozornost na ekološke probleme i utjecati na javno mnjenje.

(8) Važnost i učinak

ZZZI EIT-a u području kulturne i kreativne industrije svojim će cjelovitim i integriranim pristupom pomoći u svladavanju opisanih izazova. Budući da će obuhvatiti gotovo sve aspekte naše svakodnevice, društva i gospodarstva, imat će velik gospodarski i društveni učinak te stvarati strateške prilike za gospodarske, tehnološke i socijalne inovacije.

Inovacije koje se temelje na kulturi i kreativnosti jačaju europsku konkurentnost i izravno, osnivanjem novih poduzeća i otvaranjem radnih mjeseta, i neizravno, stvaranjem međusektorskih koristi za šire gospodarstvo, poboljšavanjem kvalitete života i povećanjem privlačnosti Europe. Kulturna i kreativna industrija sve se više smatra novim izvorom pametnog, održivog i uključivog rasta i radnih mjeseta jer u EU-u već zapošljava više od 12 milijuna ljudi, što je 7,5 % zaposlenih u cijelom našem gospodarstvu.

Doprinos kulture i kreativnosti inovacijama nije ograničen na izravni učinak te industrije jer su sve češći pokretači inovacija općenito netehnološki čimbenici kao što su kreativnost, dizajn i novi organizacijski procesi ili poslovni modeli. Konkretnije, kulturna i kreativna industrija sa specifičnim lancima vrijednosti (npr. glazba, dizajn, moda, audiovizualni sektor, videoigre, arhitektura...) imaju velik inovacijski kapacitet u gospodarskom smislu te mogu potaknuti inovacije u drugim gospodarskim sektorima.

Kultura i sudjelovanje u kulturnim aktivnostima izravno utječu na dobrobit građana. Kulturna i kreativna industrija jača društvene vrijednosti kao što su identitet, demokracija i sudjelovanje u zajednici. Kultura ima velik potencijal da ojača osjećaj pripadnosti Evropi, gdje se raznolikost smatra prednošću. To je presudno za otpornost, socijalni pristup, socijalnu koheziju, borbu protiv radikalizacije, rodnu ravnopravnost, svladavanje europskih političkih nesigurnosti i ispunjenje potrebe za jedinstvom.

ZZI EIT-a u području kulturne i kreativne industrije poticat će prilike za umrežavanje, suradnju, zajedničko stvaranje i prijenos znanja među sektorima obrazovanja, istraživanja i poslovanja, i unutar kulturnog i kreativnog sektora i s drugim društvenim i gospodarskim sektorima. Pokrenut će inicijative s pristupom „odozdo prema gore“ i „odozgo prema dolje“ na regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a. Razvit će potrebne okvirne uvjete za stvaranje i unapređenje novih pothvata u području inovativnih ekosustava. Za istraživače i studente različitih disciplina (uključujući umjetnost, društvene i humanističke znanosti, poduzetništvo te primijenjene i tehničke znanosti) te poduzetnike iz kulturne i kreativne industrije i drugih sektora ZZI će osigurati znanje i vještine potrebne za stvaranje inovativnih rješenja i njihovo pretvaranje u nove poslovne prilike. Omogućit će daljnje uzajamno obogaćivanje s drugim gospodarskim i industrijskim sektorima te djelovati kao akcelerator za inovacije.

(9) Sinergije i komplementarnosti s postojećim inicijativama

ZZI u području kulturne i kreativne industrije bio bi komplementaran s nizom drugih inicijativa Unije i država članica. Glavne očekivane sinergije na razini EU-a prikazane su u nastavku.

Očekuje se da će ZZI u području kulturne i kreativne industrije uspostaviti snažne sinergije s relevantnim inicijativama politike u okviru Obzora Europa, a posebno njegova stupa II. s klasterom [uključivo i sigurno društvo] i njegovim područjima intervencije povezanimi s kulturnom baštinom i demokracijom. Budući ZZI mogao bi osigurati vrijedne horizontalne ulazne podatke za različite aktivnosti koje će se provoditi u okviru klastera [digitalizacija i industrija], posebno u području proizvodnih tehnologija, u kojem potreba za razvojem novih proizvoda uvelike ovisi o kulturnoj i kreativnoj industriji. Osim toga, taj bi ZZI mogao bi učinkovito dopunjavati druge dijelove programa Obzor Europa, rad postojećeg ZZI-ja EIT Digital i djelovanja predviđena u drugim programima EU-a kao što su InvestEU, Digitalna Europa ili fondovi kohezijske politike.

Novi program Kreativna Europa bit će vrlo važan za aktivnosti budućeg ZZI-ja u području kulturne i kreativne industrije. U tom se programu biraju tematska područja i posebni pozivi povezani s nekim od spomenutih izazova s kojima se taj sektor suočava (npr. vještine i zapošljavanje kreativaca, poslovni modeli itd.) te je potrebno razviti snažne sinergije i komplementarnosti. Također u okviru programa Kreativna Europa, a u kontekstu ograničenog pristupa financiranju za kulturni i kreativni sektor, mogu se očekivati sinergije s Instrumentom jamstva za kulturni i kreativni sektor, finansijskim mehanizmom za potporu širenju kulturnih i kreativnih projekata pružanjem usluga osiguranja finansijskim posrednicima.

Preko platforme za strategiju pametne specijalizacije u području industrijske modernizacije utvrđen je niz strategija u području istraživanja i inovacija koje su usmjerene na kulturnu i kreativnu industriju te razmatraju uključivanje velikog broja poduzetničkih dionika kako bi se stvorile nove poveznice među lokalnim resursima, potencijalnim tržištima i društvenim izazovima. Promicanje novih partnerstava među istraživačkim organizacijama, poduzećima i javnim tijelima jedna je od glavnih stavki u strategijama pametne specijalizacije, što zahtijeva uspostavu novih platformi za suradnju.

Zaključak

ZZI EIT-a u području kulturne i kreativne industrije najprimjereni je za suočavanje s opisanim velikim gospodarskim i društvenim izazovima. Kreativnost je ključan pokretač inovacija, a ZZI u tom području ima kapacitet za oslobađanje potencijala kreativnosti temeljene na kulturi i za doprinos jačanju europske konkurentnosti i pametnog rasta.

ZZI EIT-za kulturnu i kreativnu industriju činit će sljedeće:

- smanjiti rascjepkanost inovacijskog okruženja kulturnog i kreativnog sektora poticanjem stvaranja inovacijskih ekosustava koji će povezati dionike i mreže među sektorima i disciplinama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a,
- ospособiti sljedeći naraštaj inovatora u sektorima kulturne i kreativne industrije tako da im osigura poduzetničke i tehničke vještine potrebne za uspjeh u izrazito promjenjivom okruženju,
- doprinijeti razvoju odgovarajućih okvirnih uvjeta za transformaciju ideja u nov tehnološki razvoj i socijalne inovacije koji će poboljšati kvalitetu života građana EU-a i donijeti im koristi,
- poticati stvaranje i razvoj novih pothvata u kulturnom i kreativnom sektoru mobilizacijom ulaganja i dugoročnim obvezama iz poslovnog sektora,
- ostvariti sinergije s postojećim ZZI-jima i drugim europskim partnerstvima, programima i inicijativama kako bi poticali inovacije i izvan kulturne i kreativne industrije, u drugim gospodarskim sektorima,
- iskoristiti kreativnost i kulturnu raznolikost Euroljana za jačanje položaja EU-a kao globalnog dionika u kulturnoj i kreativnoj industriji.